

egmont
højskolen

årsskrift
95

Udgivet af:

Egmont Højskolen
og Egmont Højskolens
Elevforening

Redaktion:

Karen Tomshøj
Karin Busk Sørensen
Hans Otto Lunde
Stevie Kørvell

Omslag:

Annette Bjerregaard

Oplag:

800 stk.

Egmont Højskolen

Villavej 25, Hou
8300 Odder
tlf. 86 55 61 33
fax 86 55 71 80
giro 5 48 21 43

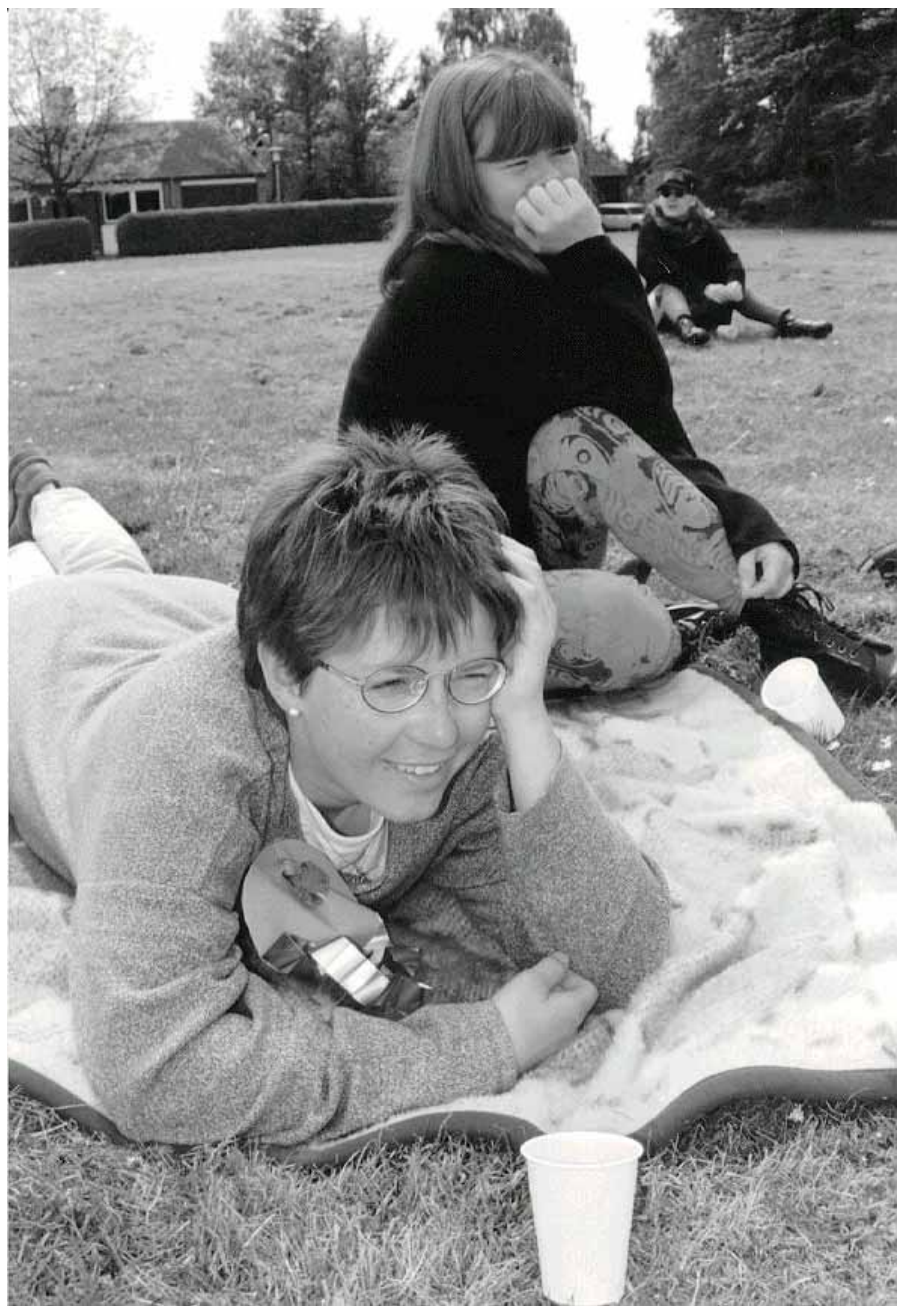
Elevforeningen

v/Jens Bork
Vestervænget 39
7323 Give
tlf. 75 73 19 95

December 1995

egmont højskolen

Indhold

Forstanderen har ordet	6
Årets gang	12
Nicaragua og fordomme	21
FUU	27
En ski på i Norge	29
Kan du li' dit medie?	32
Den gode klient	38
Bliver Egmont Højskolen grøn?	44
Humor på højskolen	47
Servicemedarbejder	51
En forunderlig verden	52
Elevforeningen	53
Elevforeningens bestyrelse	58
Skolens bestyrelse	59
Skolens ansatte	60
Elever i foråret 1995	61
Elever i efteråret 1995	62

Forstanderen har ordet

Har du tid?

Overskriften til denne julehilsen er inspireret af titlen på en bog af Johannes Møllehave fra 1985: "Vor tids tid". Snakken faldt på det med tiden, da Møllehave var her på skolen den 7. november for at tale om humor. Møllehave dukkede op næsten en time før han skulle foredrage, hvorfor vi havde *tid* til at tale sammen.

Vi fik talt om, hvordan vi får skabt sammenhæng i tilværelsen for mennesker, som er opgivet på grund af en diagnose, hvadenten den er afsagt af en kvaksalver eller af en professionel. Mennesker skal lære at gøre oprør mod diagnosetyranniet. Selv har han prøvet at blive meget syg af behandling for en forkert stillet diagnose.

I "Vor tids tid" har Møllehave et afsnit om "Tid til at tie og tid til at tale". I dette afsnit slutter han af med at citere Kierkegaard, der siger, at der er en mellemting mellem at tie og at tale - nemlig det at snakke. Snak er hverken udtryk eller tavshed, det er endeløs køren ord frem, som ingenting betyder, bare for at fylde tavsheden ud.

Skal vi "slå tiden ihjel" med snak, som ikke er udtryk? Skal vi plapre løs, uden at *samtalen* får et indhold, som viser, at jeg vil høre på dig, hvis du kan give mig noget. Møllehave kan samtalen. Han er et af disse mennesker, der giver én ro til at tale, men som også vil have tale med indhold. Man kan godt snakke for at slå tiden ihjel, men så "spilder" man altså tiden.

Møllehave havde engang, mens han var præst i fængslet i Vridsløse, inviteret en foredragsholder, som talte om Knuth Beckers "Det daglige brød". Under foredraget rejste en af fangerne sig og sagde højt: "*Det gider jeg fan' me ikke spille min tid på!*" Fangen sad på livstid, hvorfor Møllehave har ændret udsagnet til: Det vil jeg ikke spille min *livstid* på!

Min morfar var smed - kunstsmed - i Lørup mellem Ringe og Ryslinge. Ofte kom mennesker til ham med opgaver som: Vores datter skal giftes / fylder rundt / har sølvbryllup om fjorten dage, kan du ikke lige smede en lampe / et skrin / en havelåge / en lysestage - eller hvad det nu var de

havde tiltænkt jubilarene. Min morfar havde aldrig tid og alligevel nåede han det kunderne forventede. Han sled i det, han arbejdede altid - sådan oplevede jeg det som dreng. Bagefter kan jeg godt se, at han også holdt fri - han var i stand til at skabe fri *tid*. Han brugte tiden som et redskab og ikke som en sofa, som John F. Kennedy udtrykte det.

Hver dag bliver jeg stoppet mindst 10 gange med spørgsmålet: "*Har du tid?*" Og hovedreglen er, at det har jeg ikke, for jeg er på vej hen til dem, som spurgte mig i går om jeg havde tid. Jeg må hen og finde ud af om de vil røve min tid eller om de vil tale med mig, og derfor kommer jeg tit til at føle mig som den stundesløse fra Holbergs komedie. Jeg kommer til at bruge tiden på at bevise at jeg har tid, hvorfor tiden forsvinder. Det er dog en gåde?

Én af de mest markante topembedsmænd i Danmark, Erik Ib Schmidt har i en bog fra 1990 "*Behøver vi at nå det hele?*" forsøgt at indkredse tidsforbruget hos det moderne menneske. I 1959 var en arbejdsuge på 48 timer, weekender var ukendte og mennesker havde halvt så megen ferie som nu - og alligevel havde man mere tid. Transporttid og tid til kommunikation har stjålet en stor del af vores fri tid, samtidig med at vores større og større fokusering på det materielle - vores forbrug - stjæler mere og mere af vores tid. Det er blevet et arbejde at forbruge.

Men der er også prestige i at have dårlig tid. Jo mere dårlig tid man har jo mere betydningsfuld er man! Oscar Wilde udtrykker det således: "*Der er kun én ting, der er værre end at have dårlig tid, og det er **ikke** at have dårlig tid.*"

På min opslagstavle har jeg i mange år haft følgende gruk:

*"Bekæmp med al din kløgt og flid
den tåge, tåber spreder;
thi visseligen: Ting Tar Tid,
Men Ævl Tar Evigheder."*

Piet Hein skelner mellem ting og ævl - mener han resultater og/eller brok? Udgangspunktet er, at alle har ret til en samtale, men hvis samtalen ikke skal føre nogen steder hen er det spild af tid. Samtalen skal

manifesteres eller materialiseres. Vi er dødelige - vi har kun en vis portion tid og den er vi nødt til at bruge og organisere.

I et foredrag Birgit Kirkebæk holdt her i huset gjorde hun opmærksom på, at der findes flere former for tid: ventetid og behandlingstid. For den der venter på en sagsafgørelse i pensionsnævnet eller en ankeinstans falder tiden enerverende lang, hvorimod sagsbehandleren har så mange sager, der skal løses, møder der skal koordineres og informationer, der skal indhentes, at han ikke har tid nok. Vores afhængighed af hinandens indsats er altså bestemmende for vores tidsopfattelse.

Det har altid plaget mig, når der ikke er tid til at vente på, at et menneske, der har svært ved at tale, skal affejes i store forsamlinger med henvisning til at "sådan en spastiker tager alt for meget af vores tid, så lang tid han tager om at udtrykke sig". Jeg gør det selv - ofte siger jeg til en elev med kommunikationsvanskeligheder: "Når du har skrevet det ned du vil sige, har jeg *tid* til at tale med dig!" - underforstået, at min tid er vigtigere end hans. Det talte jeg med Møllehave om, fordi Lars havde brugt 10 minutter af Møllehaves tid på at bede om hans adresse. Vi forstod ikke, hvad han ville, og derfor tog han vores tid eller også skabte han den?

Ting Tar Tid - og derfor kan jeg ikke nå det hele.

Men selvom tidstyranniet kan plage, når vi altså utroligt meget på Egmont Højskolen. Det var endnu en herlig flok elever, vi tog afsked med omkring 1. juni. De var vokset, de havde fået mod på livet til at give sig i kast med uddannelse, arbejde eller et aktivt liv.

Selvom vi måtte aflyse to kurser i sommerperioden blev det en hektisk og varm sommer med meget tilfredse kursister. Vi har besluttet at forlænge forårssemestret til 23 uger og efterårssemesteret til 17 uger, hvorfor vi har valgt kun at have sommerkurser af én uges varighed. Ordentligt højskolearbejde, lidt held og godt vejr - så får vi mindst lige så god en '96 sommer.

I personaleflokken er der sket en hel del ændringer i det forgangne år. I hjemmehjælpsafdelingen er der tiltrådt 3 gode piger: Helle Eriksen, Ida Knudsen og Line Jensen.

Per Sletting opsagde sin stilling og fratrådte den 30. juni. Tove Andersen blev konstitueret indtil vi havde fundet en ny køkkenleder.

Den 1. juli tiltrådte Kim Nørgaard som stedfortrædende køkkenleder, og midt i august fik vi en ny køkkenleder. Frits Kristensen hedder han og vi synes, at han har fået gjort maden lettere, grønnere og en fryd for øjet. Ud over Kim og Frits har vi ansat tre køkkenassistentelever, Pia Nielsen, Jonna Pedersen og Sanne Møller pr. 15. maj. Gitte Mogensen er blevet ansat som køkkenmedhjælper. Vi glemmer tit, at i køkkenet er de virkelig omfattet af tidstyraniet. Alle forventer mad på ganske faste tidspunkter.

På kontoret er der også sket nogen ændringer. Marianne gik på barselsorlov den 1. juli og går nu hjemme hos en dejlig dreng. Paula har fået nyt job hos Videntcenter for fysisk handicappede i Århus. Hun er blevet erstattet af Anne Nissen. Siden da har vi også ansat Bente Høeg. Tiden kræver mere og mere administration.

Efter mange års godt højskolearbejde her, har Inger Henneberg pr. 1. august ønsket at prøve kræfter med folkene på Sønder Felding Højskole. Vi ønsker Inger rigtig god vind. Søren Foldrup har stadig orlov.

Efter kort tids sygdom døde Karen Thybjerg Hansen fredag den 23. juni. Også Ove Helbo er død, han blev begravet den 11. august. Begge har de gjort en kæmpe indsats for skolen og især for elever og kursister gennem mange år. Karen var til det sidste et livstykke, som altid havde en kvik replik til alle. Igen blev vi mindet om, at vores livstid er begrænset.

En højskole med børnelatter og gråd har en væsentlig livs- og tidsdimension med. Poul Erik og Karin venter sig endnu et dejligt barn i begyndelsen af '96. Så følger Hans Otto og Bente og derefter Hanne og Torben. Vi forudser, at det kan blive svært at komme igennem med beskeder til måltiderne, men også at vi får en masse livsbekræftelse ind

i huset. Alle vi “gamle”, som må indstille os på bedsteforælderrollen glæder os.

Igen i år har International Linie været på 2 måneders studie- og solidaritetstur til Nicaragua. Annie og jeg havde stor glæde af at besøge holdet derovre, og vi har også, som det kan læses andet sted i dette årsskrift gjort os tanker om fremtidige kurser med Nicaragua som mål. Vi forsøger i foråret at gennemføre International Linie, sådan at opholdet i Nicaragua falder indenfor de 23 ugers højskoleophold. DHF har igen beredvilligt fremsendt ansøgning til DSI's fællespulje for aktiviteter i udviklingslandene.

På den internationale front sker der til stadighed en masse. Mange - måske for mange møder (det der med tiden) - er det blevet til i vores Helios/Horizon samarbejde i løbet af året. Intet tyder på at det bliver mindre i det kommende år. Også dette arbejde tar tid - megen tid, men også resultater.

Under stormen den 4.-5. november forsvandt det meste af badebroen. De store bro-elementer flakker omkring et sted i Kattegat. Resten har vi fundet som vraggods fra vores egen strand og ned til havnen. Heldigvis har Søsportcentrets bestyrelse besluttet, at nu går vi i gang. Så en ny velfungerende og tidssvarende bro skulle gerne være det første resultat af et byggeri, som vi håber vil kunne starte til april.

Igen i år blev elevstævnet en bragende succes. Henning Olesen, alle ansatte og en (igen) stor indsats fra Elevforeningen gjorde dette muligt. Men husk, at til næste år er stævnet flyttet til 1. weekend i november, hvor skolens 40 års fødselsdag fejres.

Der arbejdes hårdt og energisk på alle fronter og masser af tid skabes, men vigtigst af alt, vi har en masse glade og tilfredse højskoleelever.

Nuværende som tidligere elever, alle ansatte, samarbejdspartnere og andre venner af huset vil jeg ønske en god jul og et godt nytår, og takke for et rigtigt godt 1995.

- Ole Lauth

Årets gang

I år kan vi af gode grunde ikke starte en søndag, men må pænt vente til mandag den 2. januar, hvor vi mødes med 94 elever, heraf 41 helt nye kræfter.

Vi bryder dog ikke med traditionen for en introduktionsuge, som er arrangeret i et samarbejde mellem lærere og elever fra efterårsholdet. Det er altid svært at finde en form, som tilgodeser både nye og gamle elever, men vi vælger at lave leg, dans og drama, som det der skal ryste gruppen godt sammen. Vi runder ugen af med optræden af Tante Doras Cirkus, en af de gode gamle Egmont-idrætsdage og så dans til Lars Ipsens band.

Imens vi har leget os til starten på skoleåret, er skemaet faldet på plads, og alle kan starte forårets undervisning. Desværre må både musik- og kunstlinien nedlægges p.g.a. for få tilmeldinger. Det skaber selvfølgelig frustration hos de, som nu ikke kan få deres linieønske opfyldt.

Januar er heldigvis en af de mere rolige måneder på året. Cafeen er selvfølgelig aktiv med det ugentlige arrangement. Carsten Lehrmann fortæller om en kanotur i Canada, vi får et foredrag om buddhisme og endelig en aften om permakultur, et nyt begreb her på EH.

Vores interne miljøudvalg afholder et kursus om permakultur sammen med nogle få andre interesserede. Det bliver startskuddet til det projekt, som Inger Høy har beskrevet andetsteds i bladet.

Den sidste lørdag i måneden drager efterårets musikhold (suppleret med et par af de nye elever) til Sønderborg, hvor de skal spille til fest i forbindelse med et kursus i handicapdræt arrangeret af Sønderjyllands Amt. Det er en tidligere Egmont-elev, som er kursusleder og har fået ideen til, at vi kan spille. Det gør vi gerne igen.

Vi starter februar med en bliveweekend, som i demokratiets hellige navn får 2 hovedoverskrifter, nemlig Karneval og Okkultisme. Hver for sig to gode emner, men bagefter savner vi at have været fælles om noget.

Vi hopper også på Ole Vigs nye idé med de Frie Ungdomsuddannelser (FUU) og sender Karen Tomshøj og Jytte Bach på kursus for vejledere, så vi er klar til at modtage og vejlede elever, der gerne vil gennemgå et uddannelsesforløb under denne nye ordning.

Nu kommer der lidt mere gang i aftenarrangementerne med teaterture, filmklub m.m. Vi er også ved at forberede os til studieturen sidst på måneden. Derfor holder cafeen lidt lav profil, med "lette" arrangementer såsom afrikansk dans, sangaften, oplæg om Den frie Lærerskole og en aften, hvor linierne laver en midtvejsfremlægning.

Sidste års rejse på linierne var så god en oplevelse, at vi vover forsøget igen i år. Idræts- og friluftslinien tager til Norge, Medielinien til Barcelona, SPS til Malta, Sociallinien til Grækenland og International Linie rejser til Tunesien. Alle kommer glade og fornøjede hjem, og endnu engang kan vi konstatere, at en rejse her midt i den mørke tid er en god saltvandsindsprøjtning.

Herfra går det rigtig stærkt.

Netop hjemkommen fra studierejsen holder personalet det årlige møde med skolens bestyrelse. Aftenen indledes med fælles drøftelse af oplæg-

get til et nyt miljøprojekt for EH. Et oplæg, som både personale og bestyrelse var positiv stemt overfor. Herefter spises og snakkes der til den lyse morgen.

Mandag den 27. marts starter 10 nye elever på Egmont Højskolen. Efter ønske fra Odder kommune og SID prøvede vi at lave vores kursus for dagelever fra lokalområdet lidt bredere, så det ikke kun omfatter det maritime. Kursisterne, også kaldet servicemedarbejderne, skal det kommende år gennemgå kurser i samarbejde med følgende afdelinger på højskolen: Køkken, pedel, rengøring og værftet. Fra august deltager de i det almindelige højskolekursus. Til at lede projektet har vi tidligere på året ansat Birgitte Stig.

Hans Mogensen fra Båring Højskole er på besøg i cafeen og fortæller om sine oplevelser på de store have, der danses mavedans og Lars Ipsens Band fra Vejle Daghøjskole er på besøg.

Månedens slutter med en rejseweekend, hvor alle involverede i studieturene er inviteret, og linierne fremlægger for hinanden.

I april har vi påskeferien som afbræk, og den indledes med et 3-dages tema om *misbrug*. Det bliver til nogle gode dage, hvor emnet belystes gennem debat, foredrag og et teaterstykke lavet af tidligere alkoholikere.

Teknologi- & Kulturforeningen fortsætter sit samarbejde med Gosmer-Halling Menighedsråd og laver foredragsaften med Jan Lindhardt. Cafeen er knap så filosofisk i sine arrangementer og laver banko og en tur ind til Århus for at se en forestilling med Århus Krykensemble. Vi slutter måneden af med Café Talentløs, som igen bliver en uforglemmelig aften.

Alle hold laver afslutning og ture. Dramaholdet laver revy, Idrætslinien er på cykle- og sejltur til Hjarnø, Friluftslinien er på en 3-dages sejltur til Snaptun, Endelave og Tunø. Medielinien knokler for at få deres musikvideoer færdige og International Linie tænker vist kun på Nicaragua.

Projektperioden indledes med 1. maj, som vi her i huset har tradition for at markere. I samme uge går vi sammen med Hous borgere i fakkelloptog byen rundt den 4. maj.

Projektperioden starter, og det er som sædvanlig en tid med opbrudsstemning, fordi mange er ude af huset på forskellige tidspunkter og den sædvanlige undervisningsramme er brudt.

Heldigvis når vi at mødes igen og lave nogle gode afslutningsdage. Det starter i den sidste weekend, hvor vi har besøg af Uldum Højskole.

De sidste dage er der udover fremlægning af projekter, spisning ved stranden, natløb, gåtur ud til Hølken, hvor vi griller frokost og spiller rundbold, festaften med fondue og endelig fredag den sidste og afgørende fodboldkamp mellem lærere og elever. Lærerne taler stadig om den dårlige dommer, som endog er en af vore egne.

Farvel, farvel og tak for dejlige 9 måneder. Så får lærerne et lille break inden de skal stille til et af de årlige planlægningsmøder mandag den 29. maj.

International Linie får tid til at komme et smut hjem, inden turen går til Nicaragua midt i juni.

Så kommer den hektiske sommer, hvor det ene kursus afløser det andet. Scleroseforeningens kursus og Rytmask Musik måtte aflyse p.g.a. for få tilmeldinger. Så i år var der mere luft end vi plejer at have.

Sommerkurser:

05/06 - 18/06	Alternative tanker - nyt liv
26/06 - 02/07	Personlig Udvikling
03/07 - 16/07	DHF's sommerkursus
17/07 - 23/07	Blæser & Slagtøjskursus
23/07 - 29/07	Paraplegikerkredsens sommerkursus
07/08 - 13/08	PTU

Søndag den 13. august er vi klar igen. Den første uge er det kommende elever, som skal have egne hjælpere med på højskole, der tyvstarter efterårets lange kursus. Det involverer ikke alle lærere, men vi holder endnu et planlægningsmøde og begynder så småt at rumstere i lokalerne med diverse forberedelser.

I år er der ekstra meget at gøre, fordi vi har lavet en mindre lokale-rokering, som her hen under jul nu endelig kan færdiggøres. Vi har udvidet administrationen til det gamle P-rum, som nu befinder sig i Orange. Vævelokalet er blevet til almindelig klasselokale, og Biblioteket er næsten nedlagt.

Så vi er faktisk ikke helt klar, da efterårets lange kursus tager sin endelige begyndelse søndag den 20. august. Der starter 111 elever i år, her iblandt gamle kendinge fra foråret. Nicaraguafolkene er vendt hjem og skal efterbearbejde, og servicemedarbejderne er også de samme.

Introduktionsugen er en gammel kending, med en god blanding af leg, debat, snuse til fag, idræt og kigge på byen. Til gengæld prøver vi en ny studievejledning, hvor eleverne besøger de forskellige linier og får en lidt grundigere introduktion.

En ny linie, Musik, bevægelse og drama, ser dagens lys og bliver oprettet, selvom kun 7 elever i første omgang har valgt den. Studievejledningen er på plads inden introduktionsugen er slut, og vi kan begynde den “rigtige” undervisning.

Vi har flere nye tiltag, som skal afprøves dette efterår. Et nyt vagtsystem, hvor man har vagt én gang hver 2. uge. Det skulle gerne betyde større sammenhæng i k-gruppernes arbejde, men selvfølgelig også mere arbejde.

Maden er som sædvanlig et vigtigt og stort samtaleemne. Vores nye køkkenleder Frits har sat mange nye ting i gang, og maden har endnu engang skiftet karakter på Egmont Højskolen.

Vi har udvidet elevernes (og til dels også vagtlærerens) arbejde i køkkenet, så vi nu selv laver mad lørdag aften og hele søndag i almindelige weekender.

Cafeen lægger ud med en Dan Turéll aften. Foredragsholderen, John Mogensen, er en gudsbenådet fortæller, som kan holde os fangen længe med sine fortællinger om sin gode ven Dan. Et par uger senere har vi

Besøg af endnu en fremragende fortæller, nemlig Rune T. Kidde, som denne gang har valgt at sætte musik til sine fortællinger. Lærerne "låner" i øvrigt en af Runes sange til den årlige revy ved elevmødet. Sidst i september har vi besøg af Poul Dissing, Benny Andersen og Jens Jepsen, så september er et sandt overflødhorn af kulturelle arrangementer.

Nicaraguagruppen er ved at være færdig med deres efterbehandling. De fortæller om deres tur på en caféaften. Vi slutter af med en fest den 16. september, og så er det farvel og tak for denne gang.

Køkkenet er blevet overmodige af den nye struktur og overlader køkkenet til elever og lærere en hel uge, mens de selv henter ny inspiration på Gerlev Idrætshøjskole.

Egmont Højskolen er et udadvendt hus, hvor der går og kommer mange mennesker. Nogle af dem, der gæster os dette efterår, er andre højskolelærere, som deltager i endnu et miljøkursus arrangeret af vores miljøudvalg.

Så nærmer vi os elevmødet, hvilket huset bærer tydeligt præg af. Lærerne øver sig på den årlige revy, og eleverne forbereder sig på at blive løbet over ende i deres eget hus. Lærerne bidrager med revy, som er en blanding af Giro 413 og Husk Lige Tandbørsten. Nuværende elever bidrager med gæstfrihed og velvilje, så det bliver en rigtig god weekend.

Efter elevmødeweekenden skal vi være klar med en temaug, som helst skal være en god afslutning på de første 8 uger. Udvalget har arbejdet længe og haft mange ideer på bordet, men pludselig en dag er den der. Vi skal lave en temaug om Jugoslavien, hvor der både skal være oplysning, oplevelse og udfordring.

Igennem foredrag om historie, NATO's rolle, om det at være FN-soldat og Nødhjælpschauffør, film, besøg af bosniske flygtninge, en 2-dages krigsleg arrangeret af udvalget, debat for og imod integration af bosniske flygtninge bliver vi faktisk meget klogere på, hvad der foregår. Det er en hård, men god uge at slutte af med, og vi kan med god samvittighed rejse på efterårsferie.

Tilbage igen og straks starter noget nyt. Der skal vælges projekt, som starter blidt med tre timer om ugen indtil det rigtig går løs de sidste tre uger inden jul. Eleverne har forberedt sig grundigt inden efterårsferien, så der er kun selve valgproceduren tilbage. Som sædvanlig er der mange nye projekttiltag, og i år ser det ud til, at vi får en klatrevæg i hallen.

Der bliver set mange film her i efteråret. Eleverne har lavet en god filmklub, som skaffer gode film hjem. Desuden valgte 60 elever blokfaget Film, så vi er vist godt med.

Der kommer stadig flere gæster. I november kommer 22 elever, som skal være på højskole i 14 dage, som led i Socialministeriets projekt "12 unge på Højskole."

Så starter et nyt udvalg. Bliveweekenden i november trænger sig på. Det bliver til gospel, kørestolsdans, folkedans og afrikansk dans. Vi hyrer gæstelærere udefra, og det er rart engang imellem at få ny inspiration.

Cafeen henter også inspiration ude fra den store verden. Vi får besøg af Peter Mathisen fra Als, som har sejlet jorden rundt alene og oven i købet “den forkerte vej”. Han har været hjemmefra i 5 år, og det kan han på sin helt specielle måde fortælle om i timevis, og ingen af os forlader lokalet bare et øjeblik, for tænk hvad vi kan gå glip af imens. Én af de uforglemmelige aftener.

2 uger senere sidder vi igen bænket foran en god fortæller. Johannes Møllehave er på besøg og leverer en af sine primaaftener, hvilket er beskrevet andetsteds her i bladet.

Ellers byder cafeen på Teatersport, musik fra Vejle Daghøjskole, spillebule, indianerforedrag og sidst men ikke mindst Café Talentløs.

Vi er nået til den sidste uge, inden projektet starter, og det er et helt puslespil at få det hele til at gå op. Friluftslinien skal på sin sædvanlige Oplevelsestur, Sociallinien skal på tur til København, Sundhedslinien er

så fornuftige allerede at have været afsted, Almenlinien synes at hjemme er bedst, Medie og Musik, Bevægelse og Dramalinien har et fællesprojekt, som de gerne vil vise for så mange som muligt. Kun Sociallinien går glip af multimediebegivenheden “Rejsen til de blå gummistøvler”.

Projektet starter og endnu en bliveweekend skal forberedes. Den årlige juleudflugt går i år til Den gamle By, Kattegatcenteret og Ribe.

Julen nærmer sig og vi forbereder os på projektfremlægning og juleafslutning. Nogle elever forlader os, men mange bliver her heldigvis.

- Karin Busk Sørensen

Nicaragua og fordomme

Ta' til nicaragua og giv dine fordomme et skud for boven

Et udpluk af rejsebrev nr. 3 fra Nicaraguaturen 1995

Den tyske forfatter Hans Fallada skrev engang, at noget af det, han havde haft mest glæde af i sit liv, havde han fået uden eller endog mod sin vilje.

Nøjagtigt sådan har vi det med rejsen til Nicaragua. Da sagen var afgjort, billetterne købt og vaccinationerne foretaget, begyndte vores betænkeligheder. Faktisk var der ingen ende på al den elendighed, vi forudså. Dels mente vi slet ikke, at vi ville overleve slanger, skorpioner, fugleedderkopper og røveriske overfald, dels har vi det mest banale forhold til virkelig fattigdom: vi vil helst ikke se den (forstået sådan: så eksisterer den ikke).

Om Nicaragua var smukt eller grimt eller ligegyldigt, kunne vi ikke blive klar over. Der foresvævede os noget om tårnhøje temperaturer, solsvedne landskaber og magre dyr. Nicaraguanerne selv havde vi nok hørt mange positive ting om (mest, at de var utroligt venlige), men alligevel sad vi med en følelse af at skulle besøge et land med en hjælpeløs befolkning, som ikke var i stand til selv at finde en vej ud af fattigdom og som mere eller mindre var prisdrevet af diverse tilfældige hjælpeorganisationers og solidaritetsarbejderses skalten og valten.

Hvis vi overhovedet havde nogen mening om dansk solidaritetsarbejde i al almindelighed, var det vel nærmest noget i retning af velmenende naive mennesker, som troede, at deres indsats gjorde en forskel, men som i virkeligheden dyrkede en billig, avanceret form for turisme.

Nå, men spændende var det jo alligevel at skulle til den anden side af jordkloden, og man kunne jo håbe på både at overleve og blive klogere. Bevæbnet med 36½ spanske gloser, en bog om Latinamerika og med Hans Fallada in mente drog vi af sted.

Det første indtryk af Nicaragua var, at der var fantastisk grønt. Nu er juli jo også regntid, og folk fortalte ganske vist, at der ser helt anderle-

des ud i november/december, men lige nu var det altså regntid, og selv om temperaturen stadig er langt over normal dansk sommer, så var den til at holde ud og de frodige landskaber en lise for sjælen. Senere stiftede vi bekendtskab med støvede landeveje og bygader uden brolægning, hvor et par dage uden regn forvandler luften til en uigennemsigtig tåge, som giver åndenød og synsbesvær, men det kom man til at vænne sig til. Der var altid grønne oaser i synsfeltet.

Og der er smukt i Nicaragua. Kendere påstår ganske vist, at der er smukkere i Costa Rica og Honduras og Guatemala, men der er altså også imponerende byer og landskaber her. Stillehavskysten ved San Juan del Sur, hvor de store havskildpadder lægger deres æg på stranden i øde bugter, regnskoven ved Matagalpa, Nicaraguasøen med de mange småøer, Masaia-vulkanen, byerne Leon og den billedskønne Granada. Nicaragua har det også.

Der er sandsynligvis også en hel masse mere eller mindre farlige dyr. Vi så ingen af de farlige, men mange af de ikke farlige og eksotiske. En leguan, en enkelt brøleabe, som forsigtigt krydsede en vej, en stor fræk papegøje, som boede i et hoteltræ, seks æglæggende havskildpadder, i hundredvis af radmagre hunde og katte, som kun var skind og ben. Vi så ikke, men vi mærkede til gengæld utallige bidende og gnavende flyvende småuhyrer, men det er en ringe pris at betale for alt det andet. Og røvere mødte vi ikke.

Men Nicaraguas væsentligste aktiv er befolkningen. Vi mindes ingen andre steder, hvor man bliver mødt med en sådan oplagthed, frimodighed og oprigtig venlighed. Det er umuligt at kende en Nicaraguaner i et par timer uden at opnå mindst tre knus eller klem. Der er en gæstfrihed, snakkelyst og tolerance, som gør en hemmet dansker helt konfus. Der er en vilje til at kommunikere, som gjorde vores 36 spanske gloser til en halv magistergrad.

Der er en kommen og gåen i nicaraguanske hjem, som slår Københavns Hovedbanegård, men uanset om man kun har været væk i fem minutter, bliver man lige stormende modtaget - hver gang. Nicaraguanere får en til at føle sig virkelig velkommen. Men fattige er de, og nogle i en grad, så det gør ondt at se. Små og store børn, som tigger eller forsøger at

sælge alt mellem himmel og jord i stedet for at gå i skole. Familier, som bor i palmehytter, ikke fordi det er romantisk, men fordi det er deres eneste mulighed for at få "tag" over hovedet. Og så er der alligevel overskud til at beskæftige sig med en tilfældig "turist". Hvordan gør man dog gengæld?

Det, som måske imponerede os mest, var den stolthed, vilje til fremskridt og selvhjælp og frem for alt den pragmatisme, som organisationsfolk, lokalpolitikere og embedsmænd gav udtryk for. Nicaraguanerne ved udmærket, hvor de vil hen. Eller nogle af dem gør, men sådan er det jo også i Danmark. Hvad de mangler, er penge.

Der er et - i hvert fald tilsyneladende - paradoks i, at man sender arbejdskraft til et land med en arbejdsløshed på 60% til 80%. Når man spørger erfarne Nicaraguafarere om, hvad de dog tror, de kan bidrage med - svarer de også beskedent - at solidaritetsarbejde kun er en undskyldning for at være der, men selv skeptikere som vi må indrømme, at der ligger mere i det. Der er både ydmyghed, tilbageholdenhed og hårdt arbejde i de landsmænd, vi mødte, som for en gangs skyld gør en rigtig glad ved at være dansker. Selvfølgelig afleverer de da noget, der kan

bruges. Vores påstand, som vi er sikre på, at de er enige med os i, er, at de får mere tilbage i form af kærlig imødekommethed, livsglæde og livsindhold, end de afleverer. Og de kommer med noget andet meget væsentligt - nemlig penge, så man kan starte projekter og følge dem op.

Vi tror, at et ophold i Nicaragua gør mere for den mellemfolkelige forståelse og den enkeltes opfattelse af sig selv end alverdens konferencer og kend-dig-selv-kurser, men det er jo ren egoisme. Hvis man virkelig skal hjælpe også, så må der en stadig strøm af usselt mæmmom til. Mange i Nicaragua ved, hvad der skal til, de ved bare ikke, hvor de skal skaffe midlerne.

Da næsten fjorten dage var gået - alt for hurtigt - blev vi afæsset svar på, hvordan vi mener, man fra en dansk folkehøjskole kan gøre en indsats for mennesker med handicap.

Især eneforsørgende mødre uden pension og uden synderlig indkomst.

Det følgende kan springes over (det er kedeligt), men danner baggrunden for vores her og nu forslag.

Nicaragua er af bl.a. Verdensbanken blevet pålagt et neoliberalistisk økonomisk system, hvor "fanden tager de sidste". Med selv en beskedne produktivitsfremgang (stigning i BNP) vil det tage mange år før infrastruktur og en offentlig sektor vil kunne fungere. Med den nuværende exportindtægt vil det eksempelvis tage 60 år at få afviklet den nuværende udenlandsgæld!

Lønniveauet er lavt. En almindelig lærer tjener ca. 275 kr. pr. måned, og mennesker uden arbejde er henvist til at hutle sig igennem ved venners og families hjælp. Naturligvis er der en vis økonomisk aktivitet i landet, og naturligvis er der baggrund for erhvervsmæssig udvikling. Det er blot svært at få øje på produkter eller produktion, som svagt uddannede - uden midler til de nødvendige investeringer - vil kunne klare. På fødevarerområdet er der benhård konkurrence, og fattige mennesker køber de absolut billigste proteiner (bønner, ris og kogebananer).

I Nicaragua findes mange eksotiske træsorter, hvorfor træbearbejdning finder sted i både håndværksmæssig og industrielt regi. Det var derfor

naturligt, at det første projekt til fordel for mennesker med handicap blev et snedkerværksted. Af mere eller mindre idealistiske grunde har man valgt at producere legetøj. Finish og afsætning lader noget tilbage at ønske. Værkstedet skranter og de nødvendige midler til re- og nyinvesteringer er ikke tilstede. Noget så banalt som råvarelager til produktion, blev ikke vedligeholdt.

Drøftelser med nogle af de involverede parter gav indtryk af frustration og defeatisme. Så melder spørgsmålet sig: Kan vi fra Europa implementere produktion, som kan afsættes på markedet, uden det bliver efter behårde kapitalistiske principper?

Hvad kan vi gøre her og nu?

Almisse og fødevarerhjælp duer ikke. Vi skal finde strukturer, som er værdige og som skaber økonomi og optimisme. I u-landsdebatten er et kinesisk ordsprog ofte trukket frem. Det går ud på følgende: *“Giv en mand en fisk, og han dør ikke af sult - lær ham at fiske, og han vil klare sig resten af livet.”*

Vi har beskrevet et smukt land med masser af oplevelsesmuligheder. En befolkning, som er tolerant, venlig og gæstfri. En befolkning, som gerne står på hovedet for deres gæster. I familierne betalte vi 30 kr. i døgnet for overnatning og 3 måltider - for os et meget beskedent beløb, for familierne et væsentligt bidrag til overlevelse. Dette kunne sættes i system. De penge, vi boede og spiste for, kommer direkte de implicerede familier til nytte. Og vi får som europæere en kæmpeoplevelse. Den type oplevelser kaldes også *turisme*, og det lyder jo fælt, men det er det, det er. Sat i system vil det være muligt at lave ture til Nicaragua for lidt mere end det, en tur til Grækenland eller Sydfrankrig koster, men deltagerne får en helt anden form for oplevelse. (Se de tidligere rejsebrev!)

Noget for noget. En stor del af de fattigste handicappede kvinder kan lave mad - god mad. De kan gøre rent og vaske tøj og omgive gæsten med en utrolig omsorgsfuldhed (service).

Vores betaling for ophold og kost falder direkte hos de fattigste, som vi på den måde kan hjælpe til en højere levestandard, og samtidig kan vi

give et beskedent bidrag til den store samfundsøkonomi. Men vigtigst er det, at vi skaber forståelse og grundlag for turisme, som nicaraguanerne vil blive lige så afhængige af, som alle andre samfund i verden. Vi vil skabe basis for uddannelse og investeringer, og hvis vi bruger de kontakter, vi har, kan vi undgå den totalt kommercialiserede masse-turisme, som ødelægger den kultur, vi tager ud for at opleve.

Efter så kort tid i et land som Nicaragua skal man selvfølgelig passe på med at gøre sig klog på udviklingsstrategier. Ikke desto mindre finder vi, at de erfaringer, som Nica-holdet sidste år og Nica-holdet i år har fået, tyder på, at vi med de kontakter, vi har i Nicaragua og den organisation, som Danskerhuset repræsenterer, vil kunne sætte folketurismen i gang.

Vi har leget med to modeller:

- En, hvor Nicaragua-turen ligger midt i et 23-ugers højskoleophold, og hvor 4-5 uger i Nicaragua udgør de oplevelser, som skal skabe kulturforståelse og formidling.
- Den anden model: 1 forberedelsesuge på Egmont Højskolen med 3-4 ugers efterfølgende ophold i Nicaragua i sommerferien (regntiden).

Kan dette sættes i system, vil der på længere sigt være mulighed for både at have flere hold af hjælpere og kontaktfamilier, som med små investeringer kan lette de indkvarteringsvanskeligheder, der er i de nuværende boliger.

“Alt er umuligt, hvis man af hjertet ikke prøver” sagde Gro Haarlem Brundtland engang. Det vil være udtryk for ægte solidaritet, hvis vi afleverer noget af vores vestlige valuta direkte til dem, der trænger.

- Ole og Annie

FUU

Den Fri Ungdomsuddannelse - en ny og anderledes mulighed.

Den 26. maj 1994 vedtog folketinget lov om den fri ungdomsudd. Hermed er skabt en ny uddannelsesmulighed for unge, der enten ikke kan finde sig til rette i, eller ikke har lyst til at benytte de traditionelle veje.

Den Fri ungdomsuddannelse (FUU) er baseret på individuelt tilrettede uddannelsesforløb. Det vil sige, at den unge kan sammensætte sin uddannelse af netop de elementer, der kan hjælpe ham eller hende til at nå sine uddannelsesmål, og de kan være meget forskellige.

Nogle unge har måske lyst til på længere sigt at gennemføre yderligere uddannelse. For andre er FUU vejen til beskæftigelse med udgangspunkt i de kvalifikationer, den unge har erhvervet sig gennem forløbet. Eventuelt indenfor nye beskæftigelsesområder, hvor der endnu ikke er formaliserede uddannelseskra.

Mulighederne begrænses næsten kun af den unges lyst og opfindsomhed, for i uddannelsen kan indgå både traditionel skoleundervisning, helt nye uddannelser, projektarbejde, foreningsarbejde og andre udviklende aktiviteter som f.eks. udlandsophold.

Der er få krav til uddannelsen, de er til gengæld faste: Varighed mindst 2, højst 3 år, med henholdsvis mindst 3 og 4 forskellige uddannelsesdele. Ingen af delene kan vare mere end 1 år, og mindst 1 år skal være skolebaseret undervisning.

Den unge er under hele forløbet tilknyttet en uddannelsesansvarlig skole, som i samarbejde med den unge, lægger en plan, som opfylder de ønsker den unge har. Skolen er også ansvarlig for at fastholde uddannelsesmålet og at sikre kvaliteten af de enkelte elementer.

FUU henvender sig til unge med meget forskellige forudsætninger og skal være et alternativ til de traditionelle ungdomsuddannelser, indgang til disse eller direkte uddannelse til beskæftigelse. I alle tilfælde skal den bidrage til at udvikle den unges personlighed og forudsætninger for en rig voksertilværelse. Uddannelsen skal også styrke de unges grundlag

for at tage aktivt del i den livslange uddannelse, som i stigende grad er nødvendig for, at den enkelte kan gøre sig gældende i et moderne, kompliceret samfund.

I højskoleverdenen blev forslaget om at deltage som en uddannelsesansvarlig del af FUU, modtaget med blandede følelser og livlige diskussioner. Debatten bølgede på årsmøder og i aviser. Egmont Højskolen har set dette nye tiltag som en berigelse af vore muligheder for at bidrage til, at mange flere i vort samfund kan dygtiggøre sig, uanset hvad den enkelte ønsker at bruge uddannelsen til. Her kan alle være med, og det støtter vi gerne aktivt. Vi har igangsat de første FUU-elever, og glæder os til at hjælpe flere i gang.

- Karen Tomshøj

En ski på i Norge

Så lykkedes det endelig!!

At komme på studietur til Norge er en gammel drøm for nogle af lærerne her på Egmont Højskolen. Vi har tidligere forsøgt at sælge ideen uden held, da vores elever altid gerne vil sydpå. Hvad gør de fortvivlede lærere så? Ja, de bestemmer på forhånd, at hvis man vælger idræts- og friluftslinien, så har man også valgt en studietur i vintersport og dette år til Norge. Og det har ingen af os fortrudt, heller ikke eleverne.

Det var i øvrigt problematisk at arrangere turen, for der var faktisk andre end os, der havde fået den glimrende idé at stå på ski i Norge på det tidspunkt. Ikke mindst nordmændene, som oven i købet havde vinterferie i den ene af vores rejseuger. Vi havde derfor også problemer med at arrangere aktiviteter for vores 2 kørestolsbrugere på holdet.

Det endte med, at vi valgte Skei i Gausdal, et skiområde ca. 35 km. fra Lillehammer. Her kunne vi nemlig tilgodese stort set alle ønsker: Langrend, alpint, snehuler og udflugter til OL-anlæg.

På de 2 linier startede forberedelserne til turen stort set med det samme. Vi nedsatte et lille udvalg bestående af elever og lærere fra begge linier. De skulle lave program for turen, fordele os i hytter m.m.

Vi lavede fælles skitræning i form af et ugentligt konditions- og styrketræningsprogram, som Theis havde konstrueret til formålet. Herudover var udstyret et stort område. Vi tjekkede elevernes grej, vejledte dem med indkøb og havde også et lille projekt, hvor vi selv syede huer, vanter og skimanchetter. Her fik Poul Erik sin debut som sylærer, men det skal vi vist ikke bore mere i.

Det sidste store punkt var maden. Vi skulle stort set have al mad med hjemmefra, så vi kun skulle indkøbe mælkevarer og andet småtteri. Hytterne blev sat til at udarbejde menuforslag til alle 14 dage til alle 3 måltider. Herefter blev det koordineret, så vi kunne lave fællesspisning et par gange, og så gik vi ellers i gang med at plyndre køkkenet. Vi fik en usandsynlig fin behandling i køkkenet, så vi drog afsted med adskil-

lige madkasser, og det viste sig faktisk, at vores beregninger var ret gode.

Endelig oprandt den store dag, hvor vi skulle afsted. Thinggaard, skolens bus og Mini-12'ere bragte os sikkert til Gausdal, hvor vi skulle bo i en hyttelandsby, som Volvo havde stabled på benene i forbindelse med OL. Der var lige nøjagtig plads til 5 personer i hver, og vi kunne godt se på inventaret, at de ikke havde skullet lave store middage under OL. De havde heller ikke haft mange kørestolsbrugere på besøg, for da vi kom, lå der stadig friske høvlspåner efter dørudvidelser i anledning af vores ankomst. Det var et herligt sted, og vi boede helt tæt sammen. Det var hyggeligt.

I området fandtes et cafeteria, som havde en herlig kundepolitik. Vi måtte komme med vores hjemmelavede mad til fællesspisning og sidde med vores medbragte vin under bordet, uden at betale en krone - og så vaskede de oven i købet op for os. Flere af den slags.

Hytternes indbyggere var meget forskellige og ligeså var maden og antallet af timer, der blev set fjernsyn. De norske sprit-rationer hjalp os med at mindske nogle af de konflikter, der kan opstå, når man skal bo så tæt så længe. Kun i en enkelt hytte var baseballkøllerne fremme af og til, men det var vist mere p.g.a. mangel på spiritus. Det skal dog siges, at eleverne i den anden uge lavede et raid på øllageret i en nyankommen Thinggårdbus. Det hjalp lidt på abstinenserne.

Programmet var tilrettelagt på den måde, at vi de 4 første dage løb langrend, derefter alpint i 4 dage. Vi lavede et par ture til Lillehammer

og til nogle af de andre OL-aktivitetssteder. Der blev også bygget snehuler, som nogle af eleverne og en enkelt tapper lærer (PE) overnattede i, selvom der stod -25° på termometret.

Forudsætningerne på holdet var alt fra 0 til Alberto Tomba (i egen selvforståelse), men alle nåede ud på ski og fik løbet lidt på de 14 dage. For de mindst trænede krævede det dog uanede kræfter at holde sig i sporet, og for lærerne krævede det af og til en meterlang tålmodighed, spørg bare Annette. Heldigvis kunne vi indimellem slappe af med en lille slædetur og lidt fastelavnssjov, hvor vi slog katten af tøndens på ski, men det satte nu selv de bedste skiløbere på prøve.

For de 2 kørestolsbrugere var turen lidt mere problematisk. Vi havde haft store problemer med at få lavet nogle aftaler (mest p.g.a. det med den norske vinterferie). Midt på turen overvejede vi, at de to elever med deres hjælpere skulle tage til et andet sted, men da ingen kunne sikre os instruktion og ordentlig behandling, valgte vi at gøre, hvad vi kunne i Gausdal. Det blev til nogle ture sammen med de andre elever i pulke, trukket af deres hjælpere. Det gav lidt sved på panden, men jeg tror Heidi og Ursula nød det. En aftenkanetur, slæde, bobslædesimulator, en udflugt til skikonkurrence i free-style og pukkelpist og selvfølgelig turene sammen med de andre til Lillehammer.

Solbrændte, friske og uden skader vendte vi hjem til Egmont Højskolen for at møde vores blege, lettere alkoholiserede kammerater, som havde været sydpå. Vi havde selvfølgelig, ligesom alle de andre, haft den bedste tur.

- Karin Busk Sørensen
- Poul Erik Fink
- Theis Nygaard

Kan du li' dit medie?

“medium ..et, ..er el. ..a (lat.: midte, intetk. af medius: i midten) mellemting; middelvej; middeltal; mellemed; formidler; middel; det rum, det stof hvori en proces finder sted”

Gyldendals Fremmedordbog

“Den vil ikke digitalisere! Kommer du ikke ind og hjælper os?” Som den hjælpsomme lærer følger jeg eleven ned ad gangen til rummet, hvor det nyindkøbte videoredigeringsudstyr troner med sine mange ledninger og imponerende skærm. På vejen møder vi en gruppe med båndoptager, høretelefoner, mikrofon og godt med overtøj. “Vi skal ud at interviewe ham, der ejer vindmøllen ude ved Boulstrup. Hvad var det nu, vi skulle spørge ham om?” Imens jeg forsøger at svare dem, kommer en elev styrtende ud fra et af edb-rummene og nærmest råber: “Min artikel er væk, og de andre siger, at det er noget l..., som vi ikke kan bruge!” I samme øjeblik kommer en respektabel røgsky ud af det bageste medie-lokale. I få tiendedele af et sekund begynder den kolde sved at pible ud under armhulerne. Så husker jeg, at en gruppe skal bruge effekten til den videoproduktion, de er ved at lave. Det er virkningen af vores banan-oliedrevne røgmaskine, jeg ser, og ikke en ildebrand.

Skepsis

Spænding

Overraskelse

Det er tirsdag morgen, og medielinien på Egmont Højskolen er i fuld gang med dagens aktiviteter. Linien har eksisteret i 10 år med en kort pause undervejs og lever i bedste velgående. Vi har i det forløbne år haft godt 20 elever på hvert af de to lange kursusforløb. Derudover er liniens faciliteter blevet benyttet under sommerkurser og til hjælp ved afvikling af forskellige arrangementer på skolen. Det område, linien dækker, er kort sagt forståelsen af billed-, lyd- og skriftsprog. Hertil kommer anvendelse af lys og andre rekvisitter. Undervisningen indeholder en teoretisk del, eksempler herpå taget fra de tre ovennævnte hovedområder er filmanalyse, interviewteknik og layout. Den langt overvej-

ende del af arbejdet på linien er dog praktisk orienteret. Vi laver f.eks. video- og radioproduktioner samt aviser og plakater. Eleverne arbejder næsten altid i mindre grupper, der består af 3-5 personer. Vores erfaring er, at gruppearbejdsformen giver den enkelte den bedste mulighed for at prøve alle dele af arbejdsprocessen. Forståelsen af det specielle ved forskellige medier, deres særlige sprog og virkemidler, er egentlig målet for liniens arbejde. Det er ikke kun nye medier vi beskæftiger os med, men det er naturligt, at en del elever fokuserer mest på det nye og dermed spændende. Få tænker nok på tekst som et medie, da det på en måde er underforstået eller selvfølgeligt. Måske virker blyanter og tekstbehandlingsprogrammer derfor mindre spændende end et videokamera. Altså har vi videokameraer, men de er kun en del af det brede mediebillende, undervisningen forsøger at give.

Linien er belastet/beriget med en del teknisk udstyr, og for nogle elever tager det tid at vænne sig til de mange ledninger og knapper. Andre igen vælger primært linien, da de godt kan lide at rode med teknik. Udgangspunktet for vores arbejde er dog ikke teknikken, der udelukkende tjener som hjælpemiddel i arbejdet med forskellige udtryksformer.

Begejstring

Ekstase

Desillusionering

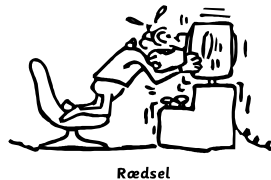
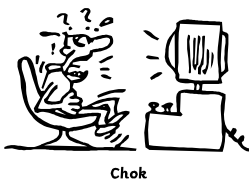
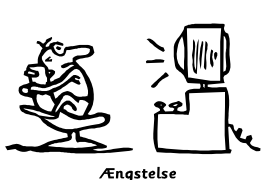
Til videoproduktion råder vi over 3 kameraer, hvoraf to kan benyttes i marken. Det ene af dem kan spændes på en kørestol, så handicappede elever har mulighed for at være kamerafører. Kamerastativer af almindelig slags er også til stede, når der er brug for, at apparatet er 100% i ro. Det nyeste udstyr vi har, er et computerstyret videoredigeringsanlæg. Med det kan vi digitalisere billeder og lyd, hvilket giver en ret enestående grad af frihed, når redigeringsarbejdet står på. Billeder og lyd lagres i komprimeret, digital form på en computerharddisk og færdigbearbejdes i denne form for senere at blive optaget på et almindeligt, analogt videobånd. Udover de tekniske fordele giver dette udstyr også nogle elever en mulighed for at redigere, som de ellers ikke ville have.

Processen kan nemlig styres udelukkende med en computermus eller et joystick.

Til radioproduktion bruger vi reportagebåndoptagere til optagelser, der ikke kan foretages i et studie. Man hjembringer sit materiale på kasettebånd, og overspiller derefter lyden til et spolebånd, evt. kun de dele af lyden, man vil anvende. Derefter kan man bearbejde lyden med en lydmixer, som det også foregår under videoredigering.

Til produktion af skriftligt materiale råder skolen over computerudstyr, som linien naturligvis deler med mange andre fag. Tekster skal skrives og rettes for fejl i formuleringer og stavning. Til det sidste benytter vi ofte en elektronisk ordbog, der gør dårlige stavere og ordblinde mere selvhjulpne. Billedmateriale er også en væsentlig del af en god avis, og vi har hertil mulighed for at scanne billeder, som derefter kan bearbejdes med computeren.

Et ret nyt skud på medieliniens stamme af aktiviteter er benyttelsen af datakommunikation. Herved forstås muligheden for, at to eller flere computere kan overføre data, som f.eks. tekst, lyd og billeder, mellem hinanden. Teknikken er slet ikke ny, men det er først i de sidste par år, at den for alvor er blevet populær udenfor kredsen af computer-aficionados. InterNettet, som for alvor har sat skub i processen, er et globalt net af computere, hvorfra man kan indsamle informationer overalt i verden, også placeret ved en computerskærm i Hou. Vi er endnu i undervisnings-sammenhæng på forsøgsstadiet med dette nye fremstormende medie, men det vil sandsynligvis komme til at spille en stadig større rolle i både liniens og skolens hverdag.

- Passer alt dette nu ind i folkehøjskolens ideer om oplysning?
- Skal det levende ord erstattes af kold teknik?
- Er video og computere ikke opium for højskoleelever?

Denne diskussion dukker tit op på skolen, forklædt på forskellig måde, og det er særdeles vanskeligt at tage principiel stilling, da situationerne og menneskene alle er forskellige. Det kan dreje sig om, hvorvidt det er uheldigt, at nogle elever ynder at spille computerspil i deres fritid. I weekenden bliver en vagtlærer måske spurgt af nogle elever om lov til at se en video, de har lejet inde i byen. Skal han/hun forbyde det og anbefale en mere lødig beskæftigelse?

Det er et faktum, at hovedparten af vores elever, som er i aldersgruppen fra 20-25 år, i høj grad er billedorienterede. Bog- eller avislæsning er ikke hverdagskost for ret mange, og radio er som regel lig med musikradio eller simpelthen baggrundsstøj. TV og film i form af video er derimod noget, de fleste ynder. Udgangspunktet for vores oplysningsvirksomhed må derfor tage hensyn til denne situation, og målet må være at kvalificere elevernes forbrug af forskellige medier, så deres udbytte bliver større og kvalitetsfølelsen bedre. Det synes som om, at ethvert nyt medie hilses med den største skepsis og ofte tillægges underlødige hensigter. Jeg vil give et par eksempler:

“I gamle Dage, førend der dreves Handel med Bøger, skreve lærde Mænd, aleene for at oplyse verden, og at meddele til andre deres Tanker. Nu derimod er det blevet en Trafique, og kand fast aleene ansees som en Næring for Kiøbmænd og Boghandlere. Det have den Virkning, at ligesom Kræmmere beflicte sig paa de Vahre, som ere efter de flestes Smag, saa opmuntre Boghandlere studerende Folk, hvoraf mange nu desvær! arbeyde for Kost og Løn, til at skrive, ikke hvad som er nyttigst, men hvad som kan befalde Almuen, hvilken i hvert Land er talrigst. Det er Boghandlere ikke at gjøre om Videnskabers og boglige Konsters Forfremmelse, men om deres egen Næring; og, dersom dermed er saaleedes beskaffet, maa man ikke forundre sig over at see en saadan Mængde unyttige Bøger, som aarligen kommer for Lyset, ja at de selv-samme Materier hundrede gange omkages og sættes nu udi een Form, nu udi en anden.”

Fra 3. Epistel “Bogtrykkerkunstens gode og daarlige virkninger” af Ludvig Holberg, 1748

“Og Radioens oplysende Mission - disse planløse Foredrag, der plejer Folks Dovenskab, hvordan skal Menneskene da lære at læse selv og arbejde med et stof. At noget Bibliotek for Alvor vilde tænke paa at bruge Radioen som Løkkemad, vægrer jeg mig ved at tro.”

Fra en replik til “Radio paa Læsesalen” af Riedewaldt-Schött i Bogens Verden, 1925, s. 60

Mange højskolelærere vil i dag glæde sig i deres stille sind, hvis de ser højskoleelever læse bøger eller høre radioforedrag. Vi er nok alle tilbøjelige til at være skeptiske overfor det nye, hvilket er problematisk, hvis man opfatter et medie som en neutral budbringer. McLuhan, en amerikansk medieforsker, mente i 1960'erne derimod, at et medie på en måde er sit eget budskab. Fjernsynets karakteristika er ifølge ham, at det er et medie, der ikke er særligt velegnet til at overføre præcise informationer. Desuden er det et “blødt” medie, der ikke rigtig kan ophidse eller besætte tilskueren. Bedøm selv budskabet.

Selvom man derfor måske berettiget er imod meget videokiggeri, skal man huske at tænke kritikken ind i en sammenhæng. Ville man være imod ligeså meget boglæseri? Jeg vil ikke argumentere for, at alle medier er lige “gode”, men blot pointere, at tider skifter og sæder mildnes. Vi skal som lærere derfor ikke dømme eleverne efter deres smag med hensyn til medier, men give dem en solid baggrund for den smag, de har, når kurset er forbi. Andet ville være at undervurdere mennesker, og gør man det, bliver ens muligheder for at møde dem i grundtvigiansk forstand meget små. Har man på forhånd dømt en hel generation til at være nogle bevidstløse zappere, så vil elever hurtigt mærke, at man heller ikke tager dem alvorligt, og samtalen går i stå. Folkelig højskole må beskæftige sig med det, der optager folket, og derfor må vi tage elevernes interesser ind i undervisningen, uanset hvad nutidens Holberg’er måtte mene.

Frustration

Afspænding

Oplysnings- eller dannelsesdelen i vores undervisning er meget vigtig, da de elektroniske medier nok bliver en stadig vigtigere del af vores liv. Siden telegraphen er der sket en voldsom udvikling kulminerende med vore dages computere, der af mange ventes at blive en slags samlende teknologi. Den vil integrere tv, radio, telefon, post og avis samt andre medier ved hjælp af datakommunikation. Forskellige typer information vil så at sige kunne transporteres og

bearbejdes med det samme redskab. Mængden af informationer bliver sandsynligvis enorm, og vi må derfor lære at vælge i en grad, vi ikke er vænnet til. Kvalitetsfornemmelse må derfor blive af afgørende betydning, hvis vi skal kunne drage fordel af udviklingen og ikke blot blive forvirrede over de mange muligheder.

Dette sidste er efterhånden blevet en kliché på, hvordan fremtidens medie billede vil se ud. Selvom det billede ikke kommer til at passe, kan det bruges til at sige noget om vores nuværende syn på medier og de magtstrukturer, der styrer dem. Hvis vi mediemæssigt får en CNN-verden i fremtiden, er det måske fordi, vi fortjener det. Hvis Virtual Reality bliver fremtidens vigtigste medie, er det måske fordi, vi ikke bryder os om den rigtige virkelighed.

Den er også både beskidt, rodet, besværlig, smertefyldt, uforudsigelig og ubehageligt ægte.

- Hans Otto Lunde

Den gode klient

Lige så længe der har været “klienter” til - og det vil stort set sige fra slutningen af 1700-tallet - har der også været faglige vurderinger af, om de “klienter” man som fagperson havde ansvaret for, nu var “gode” eller “dårlige” klienter. “God” og “dårlig” kunne dels referere til, hvorvidt de pågældende kunne lære det, man ønskede at lære dem med de midler, man havde og de normer, man tænkte ud fra - dels til de pågældendes “moral” - altså villighed til at underkaste sig faglig behandling, vurdering, rådgivning og vejledning.

I nutiden behøves der nødvendigvis ikke at være ændret så meget ved det, selv om vi nu kalder “klienter” for “brugere”.

Begrebet “den gode klient” forudsætter, at “klienten” først er defineret som klient. Der skal altså være både en “klient” og en “fagperson”. Dernæst markerer sætningen, at der er tale om et afhængighedsforhold: klienten skal have hjælp af fagpersonen. Endelig markeres det, at der er tale om en vurdering, og at vurderingen tilhører fagpersonen - den der “har” klienten. Nogle klienter er “gode”: det vil sige nemme og efterrettelige. Andre klienter er “dårlige”: det vil sige vanskelige, u-efterrettelige, svære at takle - dette vel at mærke set fra fagpersonens synsvinkel.

Den “bedste” abnorme og den værste

Læser man hen over indholdsfortegnelsen i “Nyt Tidsskrift for Abnormvæsenet” er det slående, hvor stærkt abnormhierarkiet slår igennem i de opsatte artikler. Det er tydeligt, at de professionelle forventninger til henholdsvis åndssvage, blinde og vanføre er forskellige, og at de professionelle inden for de tre kategorier formidler forskellige billeder af de pågældende persongrupper til hinanden og offentligheden.

Suppleres denne indsigt med det, der andre steder skrives om døve, er det tydeligt, at de professionelle opfatter blinde som mere ligestillede eller menneskelige end døve og åndssvage:

- åndssvage havde ifølge den opfattelse, der formidles i “Nyt Tidsskrift for Abnormvæsenet” ingen ænd, hvorfor indsatsen blev rettet mod håndens oplæring og adfærdens disciplinering. Arbejde ses som discipline-

rende behandling, som de åndssvages “afbigt” for samfundsmæssige u-nytte og som levevej for de få. Det åndelige, som på den tid blev målt på religiøs indsigt og indstilling, blev vurderet til kun at betyde noget på overfladen. Åndssvage var ifølge den herskende traditionelle opfattelse på forhånd afskåret fra åndelig udvikling, da deres følelser ikke kunne være af særlig dyb natur.

- døve kunne gennem opdragelse, undervisning og oplæring få ånd og dermed adgang til religionen og det menneskelige fællesskab, men mange døve ville fortsat være på et mere barnligt stade end andre. De kunne oplæres til arbejde og til selvstændig virksomhed.

- blinde havde ånd fra begyndelsen. De kunne høre både menneskets og Guds ord, og de kunne give udtryk for deres tanker og følelser på samme måde som andre. Opgaven var at hjælpe dem til at lære et arbejde særlig egnet for blinde, og at udvikle hjælpemidler, som kunne sætte dem i stand til at modtage undervisning på lige fod med andre. Det var en professionel pligt at kæmpe for blindes ret til at arbejde i samfundet - kæmpe for deres borgerlige rettigheder.

- vanføre kunne have ånd eller ikke have ånd. Det kom an på, om de havde talens brug, så omgivelserne kunne få øje på “ånden”, som den blev udtrykt i forhold til deres religiøse overvejelser og tålmodige bøjen sig under den skæbne, der blev deres.

Et eksempel på “dårlige klienter”

I ugebladet “Hus og Hjem” marts 1912 stod der en lille artikel om Livø fremtid som åndssvageanstalt:

“Ude i Limfjorden i Løgstør-Bredningen ligger den lille Ø Livø, som nu skal omdannes til Opholdssted for Aandssvage. Øen ejedes af Baron Rosenkrantz, Rosingsholm, der nu har solgt den til de Kellerske Aandssvageanstalter for en sum af 155.000 Kroner.

Sagen er nemlig den, at Pladsmangelen paa vore Hospitaler og Sindssygeanstalter er bleven saa stor, at man er nødsaget til saa snart som muligt enten at opføre nye Bygninger eller foretage betydelige Udvidelser af de nuværende.

For den Sum, der vilde medgaa til saadanne Nybygninger og Udvidelser, har man kunnet købe hele den lille Limfjordsø, hvorfor man har fundet det rigtigst at gøre dette. Allerede for flere Aar siden har Prof. Keller fremsat en Plan om at anbringe de særlig farlige Aandssvage paa en Ø, der var saa afsides beliggende, at Flugtforsøg var umulig. Denne Plan vil altsaa nu blive ført frem til Virkelighed: Saavel Justitsministeriet som Kulturministeriet har stillet sig velvillig over for Sagen.

Naar der bliver foretaget en Del Ændringer ved de Bygninger, der allerede findes på Livø, vil disse kunne anvendes. Og hvilket udmærket Opholdssted maa Livø ikke være for de stakkels Aandssvage. Her vil de kunne færdes i den friske Luft ved sundt Markarbejde. Maaske vil en og anden her i denne Stilhed og Ro vinde Helbredelse for sit tunge og formørkede Sind”.

Artiklen sluttede med en gentagelse af ønsket om, at øens fred også ville give de indsatte fred i sindet:

“Nu skal altsaa denne lille idylliske Ø være Bostavn for de stakkels Sindssvage, for hvem Forstandens Lys er slukket. Maatte Øens Ro og Stilhed med den friske Vind og evige Bølger da kunne bringe Lindring og Helbred til disse stakkels Mennesker, som Skæbnen har lukket ude fra Livet og Lykken. Da vil Øen i Sandhed kunne svare til sit Navn - Livø - Livsens Ø”.

Artiklens billedsprog lader læseren tilbage med en usikkerhed om, hvorvidt der refereres til åndssvage eller sindssyge - men at det drejer sig om syge - og “særlig farlige” - åndssvage kan ingen læser af artiklen være i tvivl om.

I dag ved vi, at ikke alle disse mænd på Livø var dømt for en forbrydelse, vi i dag ville betragte som sådan, men nogle “led” af “vagabondering”: de stak af fra anstalter og pladser for at strejfe rundt, og det blev betragtet som en sygdom, der kunne føre til forbrydelse, hvorfor personer der gentagne gange havde “vagabonderet” blev indlagt på Livø sammen med de faktiske forbrydere, der også opholdt sig på Øen. De “vagabonderende” blev så at sige indfanget og blev til klienter. Det gav

både grundlag for faglige studier af deres “anderledeshed” og for faglige bedømmelser af deres fremtidige muligheder. Disse faglige bedømmelser blev omsat til handling - behandling. At være indsat på en ø, blev betragtet som led i en behandling, som skulle få de “dårlige klienter” til at blive “gode”.

Indfangelsen af de “dårlige” klienter kunne først ske, efter at de enkeltes tilstand var blevet fagligt beskrevet og klassificeret som: sygdom, anlæg til forbrydelse, fare for samfundet. Denne sygdom mentes at ramme bestemte grupper af personer - formentlig på grund af arv.

Hvem der er klienter - og hvem der kan betegnes som henholdsvis “gode” og “dårlige” klienter veksler altså til forskellige tider og i forskellige kulturer, som dette eksempel med “de vagabonderende” giver en fornemmelse af. Der konstrueres til forskellige tider forskellige billeder af mennesker, som enten opleves som farlige eller som afhængige.

Fra asylist til “dårlig” - et andet eksempel

Først hed de bare de fattige - mennesker som ikke kunne arbejde og som måtte tigge sig frem. Da tiggeret blev bønderne for meget i begyndelsen af 1700-tallet blev de farlige.

Så blev der i Danmark lavet en lov, som skulle sikre bønderne mod tiggeri og de fattige brødet. De fattige, der her var tale om, var alene de såkaldt værdigt trængende: handicappede, kronisk syge, forældreløse børn.

Senere - i 1800-tallet - blev der opbygget institutioner for værdigt trængende med handicap: blinde, døve, sindssyge, åndssvage og vanføre fik hver deres institutionssystem fortrinsvis beregnet på de “udviklingsdygtige” - de, der kunne lære noget og læres op.

Gennemgående blev “klienterne” klassificeret i tre kategorier: udviklingsdygtige (boglige kundskaber), arbejdsdygtige og asylisten. Asylisten udgjorde de efter den tids viden og opfattelse håbløse tilfælde m.h.t. det, der var anstaltens mål: oplæring til arbejde eller beskæftigelse af en eller anden art. De mennesker, som skønnedes ikke at have mulighed for oplæring og arbejde blev udskilt til pleje i hjemmet eller på særlige

asylafdelinger under åndssvageforsorgen, hvor de blev passet og plejet, men hvor undervisning og oplæring blev betragtet som omsonst.

I dag ved vi, at asylisterne inden for åndssvageforsorgen i 1800-tallet og langt op i 1900-tallet udgjorde en broget flok af mennesker med alle mulige former for handicap og handicapkombinationer, som ofte inkluderede spasticitet, epilepsi m.v., men som ikke behøvede at udelukke udvikling af intellekt og aktive udtryksformer.

Man kan sige, at asylistbegrebet dels blev en betegnelse for, hvor den tids lægelige, pædagogiske og psykologiske viden slap op, dels en markering af, at hvis du ikke kunne arbejde, var du en samfundsmæssig byrde.

Det vi kan lære af historien er, at asylistbetegnelsen markerede grænsen for den tids faglige viden og økonomiske prioritering, men faktisk blev betegnelsen **udlagt** som en objektiv persongruppebeskrivelse. En "asylist" blev betragtet som en ligeså videnskabeligt veldefineret sygdom som "vagabondage".

Asylierne blev billedliggjort som en ensartet gruppe med det fælles karakteristika, at de ikke kunne undervises og oplæres. Det fik uhyre konsekvenser for asylisterne livskvalitet, idet de på denne baggrund blev henvist til et passivt og vegeiterende liv. Man kan sige, at forestillingerne om, hvordan de "var" gav dem sådanne vilkår, at profetien gik i opfyldelse.

"Jeg var nok ikke, som jeg skulle være"

Hvad gør andres opfattelse ved os? Indoptager vi ubevidst andres opfattelse af os? Bliver vi "asylist", hvis vi betragtes som "asylist" og "vagabond", hvis det forventes af os? Meget kunne tyde på det. "Jeg var nok ikke, som jeg skulle være" siger en mand i Danmarks Radios dokumentationsprogram om, hvordan "det hvide snit" er blevet brugt i Danmark. Som forklaring på hvorfor denne mands hjerne og liv var blevet ødelagt af operationen, gav han en sagtmødig replik: "Jeg var nok ikke, som jeg skulle være". Et sådant udsagn tilhører den "gode" klient, som har erkendt sin del af skylden for egen livshistorie, hvor forfærdelig den end er.

Skal der ændres på den handicaphierarkisering - på de billeder vi har af hinanden, og som vi pålægger hinanden - må vi tage alvorligt, at de sygdomsbilleder, som tilknyttede forskellige former for handicap er tidsbestemte konstruktioner, som ikke pr. definition indeholder en uantastelig videnskabelig sandhed.

Handicaphierarkiseringen trives efter min mening stadig i bedste velgående - også blandt mennesker med handicap. Den afspejles i vor nutidige brug af selektive fosterfravalg, og den afspejles i vores social- og sundhedspolitik. Desværre afspejles den også i de personer, som indtager de nederste pladser i handicaphierarkiet, som eksempelvis ovennævnte mand, der som defineret "dårlige" og vanskelig åndssvag var blevet behandlet med "det hvide snit".

"Og hvilket udmærket Opholdssted..."

"Og hvilket udmærket Opholdssted maa Livø ikke være for de stakkels Aandssvage. Her vil de kunne færdes i den friske Luft ved sundt Markarbejde. Maaske vil en og anden her i denne Stilhed og Ro vinde Helbredelse for sit tunge og formørkede Sind". Således stod der i artiklen om Livø, jeg citerede ovenfor. Det er som et maleri: De stakkels åndssvage med det formørkede sind går rundt der i forholdsvis frihed og vinder helbredelse. Maleriet tilhører de fagpersoner, som i ord maler det. Det forklarer og legitimerer deres faglige indsats. Men maleriet tilhører også os og det til enhver givne samfund, som finder nogle så besværlige og afvigende, at de ønskes helt af vejen.

På denne baggrund kan man jo spørge sig selv, om de mennesker, der i dag mod deres vilje placeres på plejehjem for yngre handicappede føler sig velbehandlet på et "udmærket opholdssted" eller indsat på asyl? Eller om de mennesker, som opgives i distriktspsykiatrien, føler sig fri eller forladt? Hvem er vor tids "øboere", "asylister" og "vagabonder"? Hvem er henholdsvis gode" og "dårlige" klienter?

Og hvad vil "brugerne" gøre ved det?

- Birgit Kirkebæk

Bliver Egmont Højskolen grøn?

Egmont har et nyt projekt i støbeskeen. Vi vil integrere miljøet i højskolens undervisning og praktiske hverdag.

Skolens miljøudvalg har sammen med 2 miljøkonsulenter udarbejdet et forslag til et økologisk projekt efter permakulturelle principper. Det lyder flot, men hvad betyder det?

Det betyder, at vi skal indrette os, så vi værner om klodens ressourcer og ikke sviner jord, vand og luft til. Og hvordan vil vi så indrette os på det her på højskolen?

Med hensyn til vandressourcen er det oplagt, at vi begynder at opsamle regnvand fra alle skolens mange tagflader. Vandet skal samles i en sø/tank nede på plænen, hvorfra vandet så skal pumpes op til brug i toiletter og vaskemaskiner. Regnvandet fra hal-taget skal samles i en akvædukt og ledes til en kunstnerisk udformet vandbeholder på vores havejord. Søen på plænen skal ligeledes afsluttes kunstnerisk. Økologi skal nemlig være smukt. På langt sigt er det meningen, at vi etablerer et rodzoneanlæg til rensning af vores grå spildevand.

Det er igen lykkedes os at få flere økologiske råvarer i højskolens køkken. Vi forventer i øjeblikket, at det i nær fremtid bliver næsten 100% økologisk.

Og hvad er mere nærliggende end at begynde at opdyrke skolens jord økologisk? På tegningen kan man se den første spæde begyndelse. En højbedssnegl, der er hævet, så man også som kørestolsbruger kan være med til at så, plante, luge og høste. Den runde fidus med de 4 boller er den smukke vandbeholder, hvorfra regnvandet fra hal-taget skal ledes ud i bedene. Vi har i tankerne, at dyrkning af jord også kan have skulpturelle effekter, således at det æstetiske bliver en rød tråd i det grønne projekt.

På et andet stykke jord vil vi lave et æbletræsmuseum, udelukkende med gamle æblesorter. Landbohøjskolen i København vil gerne pode for os, de er meget interesserede i at få bevaret oprindeligt genmateriale. Det samarbejde glæder vi os til at kunne fuldbyrde i efteråret '96.

På energisiden har vi planer om solfangere på tagene. Vi har jo sydvendte tage nok. Solgården ved spisesalen har vi meget lyst til at overdække med glas. Det vil spare på varmen i de tilstødende rum og forlænge vores "udendørs" sæson ved at fungere som en hyggelig og velindrettet udestue. Der skal plantes citrontræer, så vi kan forsyne køkkenet. Andre eksotiske træer vil sikkert også finde vej dertil. Orangeriet bliver navnet på det nye rum.

Den anden lukkede gård, Grønnegården, skal indrettes som sansehøve med hævde bede og en lille sø, der samler vand fra tagene til vanding i bedene.

Dette er de store hovedlinier i det økologiske projekt. Vi har det hele klar, men kun på papir. De kommende år vil gå med at få det gjort.

De mindre projekter skal være en del af en nyoprettet miljøundervisning, det kunne f.eks være indrettelse af sansehøven, bygning af kompost-beholdere (kunstnerisk naturligvis), oprettelse af pergola i forbindelse med akvædukten, opdyrkning af flere højbede, etablering af æbletræs-museet osv.

De større ting skal vi nok have eksperthjælp til, og vi får så se, hvor langt vi når hvor hurtigt med disse projekter. Der er jo langt fra tegnebræt til virkelighed.

Intentionerne er i hvert fald at vise vores elever, at vi er nødt til at handle for at komme frem til et bæredygtigt samfund, at vise hvilke områder der skal handles på, og give nogle eksempler på hvordan der kan handles.

Herom handler vores nyoprettede miljølinie, Grønt Værksted.

- Inger Høy

Humor på højskolen

Er humor noget man kan bestille? Ja, hos Johannes Møllehave kan man. Den 7. november i år fik vi 3 timers demonstration af dansk humor. I pausen hørte jeg en elev fra Eriksminde Efterskole sige: "Jeg troede, at det var sådan noget kulturelt noget, men det er sgu da morsomt, det her!" Og det var morsomt, men kulturelt var det nu også. Vi fik repetet-ret både Søren Kierkegaard, H.C. Andersen og Storm P.

Men hvad gjorde Møllehave så på Egmont den aften? Han fyrede vittig-heder af, hele tiden. Og selv om vittigheder er bedst, når de fortælles, er her alligevel nogle smagsprøver.

"Folk med begge ben på jorden hænger ikke på træerne."

Eller: *"I går stod jeg tæt på afgrundens rand, og i dag er jeg allerede kommet et skridt videre."*

Og bruden, der siger: *"Nej tak, ingen kaffe til mig, for så kan jeg bare ikke sove."*

Til fødselaren: *"Hvordan er det at fylde 84?" - "Åh", svarede han, "bedre end alternativet."*

Møllehave prøvede også at definere og afgrænse humor fra komik, ironi og satire. Han siger: "Til komikken hører latteren, mens der til humoren kun hører et lydløst smil, et lille smil eller en lille bitte latter." Men passer denne definition, var det ikke humor hin aften på Egmont, for latteren brølede ud over salen.

Han refererede også til Aristoteles, som siger, at det er modsætningen, der er morsom, som f.eks: *"Livet er svært."* - *"Ja, men matematik er sværere."* Eller: *"Med hensyn til udstoppelse af elefanter kan det godt betale sig at starte, mens de er myg."*

Møllehave refererede også til den danske filosof Harald Høfding, som siger, at humor beror på overraskelsen, det uventede, og her er et par eksempler:

På et besøg på en fabrik i Assens spørger en journalist: "Hvor mange arbejder der her?" Og svaret lyder: "Åh - ca. 50%."

En anden: "Åh, hvor må det have været en lettelse at være født, før toget blev opfundet!" - "Hvorfor det?" - "Jo, for så var man fri for at skifte i Hellerup."

Og: Victor Borge kommer ind med sit ur og siger: "Uret her på klaveret har jeg fået af min bedstefar. Ti minutter før han døde. (Pause) For 100 kr."

En anden: En medarbejder på Danmarks Radio bliver spurgt: "Hvor længe har De arbejdet her?" - "I 47 år, er svaret." - "Gud, jeg troede kun, at De var omkring de 38." - "Ja, men vi har virkelig også haft meget overarbejde."

Konen, der siger til sin mand, at det er så sødt at se naboerne, for manden tager sådan en sød afsked med konen, når hun skal på arbejde. "Hvorfor gør du aldrig sådan?" spørger hun, og mandens svar er: "Nej, jeg synes ikke rigtig, at jeg kender hende."

Og en af de frække: *En flyverkaptajn, som tror at samtaleanlægget er slået fra, siger: "Og nu skal det blive godt med noget kaffe og noget kusse."* Stewardessen styrter op for at slå samtaleanlægget fra, da en passager råber: *"Frøken, De glemte kaffen."*

Møllehave siger, at man skulle tro at gentagelsen keder os, men at den netop kan være årsag til humor. Her er et eksempel:

En papegøje, som bor hos en ældre dame, kan kun sige: "Hvem er det, hvem er det, hvem er det, o.s.v." En dag da den er alene hjemme, kommer der en overvægtig maler op ad trapperne, som forpustet ringer på. "Hvem er det?" spørger papegøjen, og maleren svarer: "Det er maleren." - "Hvem er det?" spørger papegøjen igen, og maleren svarer: "Det er maleren." Dette gentager sig flere gange, og til sidst falder maleren om på måtten. Kort herefter kommer den ældre dame op af trapperne og udbryder: "Hvem er det?" og papegøjen svarer: "Det er maleren."

Han fortæller også, hvordan nonsens kan være med til at gøre noget morsomt. *En lærer spørger et barn i 1. kl.: "Hvordan kan du komme i skole?" - "Ad tre forskellige veje", svarer barnet. "Jamen, da ikke på en gang, vel?" - "Nej, for cyklen har kun to hjul."*

Han havde også eksempler på, at børns logik bliver til humor. *"Kamelten kan arbejde i 14 dage uden at drikke." - "Det kan min far også, uden at arbejde."*

Og eksempler på at ordspil giver morsomme historier. Lægen i et radio-program om sex siger: *"Efter at have besvaret otte spørgsmål om for tidlig sædafgang, betragter jeg emnet som udtømt."*

Eller *præsten der vil spørge om barnet er hjemmedøbt, og kommer til at sige: "Er barnet hjemmebrændt."*

Og en anden præst, som blev skilt for 16 år siden, og en dag bliver ringet op af sin tidligere hustru, der spørger ham, om han vil vie hende, nu hvor hun har fundet en ny mand. Det vil han da gerne, og til vielsen kommer han så til at tage bare et lille ord for meget med i vielsesritualet: *"Vil De virkelig..."*

Ved en lille sammenkomst med Møllehave efter hans foredrag, hvor vi fik et lille glas, sagde han: "At råbe hurra kræver enten en anledning, eller et par glas for meget." Vi råbte ikke hurra for Møllehave, men der havde været en anledning. I stedet for klappede hele salen øredøvende, og det var vores måde at sige tak på.

Det er Egmont Højskolens Teknologi- & Kulturforening, der i samarbejde med Gosmer Halling Sogns Menighedsråd lavede arrangementet, og samme kombination lavede i foråret et arrangement med teologen Jan Lindhardt om "Vor tids ny middelalder"

Ud over disse arrangementer har Teknologi- & Kulturforeningen også tidligere lavet en aften med Benny Andersen og Poul Dissing, en med Jesper Thilo og en med Niels Hausgård. Vi har også været aktive på billedsiden, med en fernisering af Lasse Hansens (tidligere elev på Egmont Højskolen) billeder, og en maleriudstilling med lokale kunstnere.

Fremover har vi planer om at lade kunstneren Ole Frimann fra Samsø lave nogle af vore træstubbe om til skulpturer, og at lade Leif Hjernø lave en udsmykning på skolen.

Har du gode ideer, og skulle du have lyst til at præge arbejdet i Teknologi- & Kulturforeningen, kan du som medlem af Egmont Højskolens Elevforening ringe til Jens Bork, som både sidder i Elevforeningens bestyrelse og i bestyrelsen for Teknologi- & Kulturforeningen. Han vil så lade dine ideer gå videre til bestyrelsen, som vil tage dem op.

- *Anna Marie Buur*

Service medarbejder

“Service-medarbejder”-kurset er et et-årigt projekt for to grupper af ledige. Dem, hvis faglige oplæring er blevet forældet i takt med den teknologiske udvikling eller dem, der har mistet kontakten til arbejdsmarkedet, fordi de har været ledige længe.

Formålet er at bibringe kursisterne en bred vifte af personlige, teoretiske og praktiske kvalifikationer, der tilsammen former “service-medarbejderen”. Jobtræning-/oplæringsdelen indeholder 4 fagområder: Det maritime-, pedel-, (stor)køkken- og rengøringsområdet. Alle kursister stifter i en kortere periode bekendtskab med hvert af områderne, for senere at fordybe sig i det fagområde, som kursistens “hjerte” brænder for. Derudover er der en højskoledel af 16 ugers varighed med 30 timer pr. uge, hvor kursisten har mulighed for at vælge de fag han/hun har lyst til at følge. Praktik/udslusningsdelen består af kortere praktikforløb fordelt over hele året, i begyndelsen indenfor højskolens område og senere i private eller offentlige virksomheder.

Kursisterne skulle have mulighed for at finde beskæftigelse som medhjælp indenfor den maritime branche, køkken/kantine, rengøring og pedelarbejde.

- Birgitte Stig

En forunderlig verden

en forunderlig verden er den
denne egmontske verden
bag usynligt lukkede
mure
indeholdende en fylde
af urummelig
virkelighed der i sin
intensitet
overskrider enhver
forventnings grænse
vi lever på det og
i kraft af det
mens det hele
sluges
i en vulgær syntese af
fællesskab og
mere af slagsen
alle svæver lydløst
forbundet af snore
og reb
der langsomt
vikles
som et uafstødeligt
samværsnet

hvad der egentlig sker
ved vel ingen
i fuldbyrdet form

- *Claus Sønderkov*

Elevforeningen

Siden sidst...

• Elevstævne 1995

Den 6.-8. oktober afholdt Elevforeningen det årlige elevstævne på Egmont Højskolen. Det lykkedes igen i år i samarbejde med højskolen at arrangere et stævne med 300 glade mennesker, hvor gensynsglæden var stor, både med gamle højskolekammerater og med nuværende elever og højskolen.

Fredag aften havde vi fået lærerne til at opføre revy og igen i år blev det en stor succes. Revyen ved vi, at mange stævnedeltagere ser frem til med stor forventning og de blev heller ikke skuffede denne gang.

Efter revyen havde vi fået den Irske folkemusiker Cahir til at komme og spille til caféstemning. Cahir kender vi fra sidste år, hvor han også spillede. Igen i år fik han sat gang i den, så fredag aften blev en særdeles vellykket aften.

Lørdag formiddag startede vi med generalforsamlingen, hvor vi bl.a. fik vores nye vedtægter godkendt. Det blev også besluttet, at kontingentet skal reguleres, men bare rolig, den stiger ikke - den blev derimod sat lidt ned. De nye takster kan I se på det vedlagte girokort.

Lørdag eftermiddag havde vi fået den internationale linie til at komme og fortælle om deres 2 måneders projekt til Nicaragua i sommeren 1995. Der var 10 fra turen, der var mødt frem for at fortælle om de oplevelser og erfaringer, de havde gjort. Det var et særdeles spændende foredrag med lysbilleder og video, de havde fået sat sammen over projektet. Gruppen tager ud og holder foredrag, så hvis du kender en forening eller lignende så er det virkelig værd at overveje at arrangere dem.

Lørdag aften havde vi traditionen tro den store festaften, med stor festmiddag, festtale, årgangspokaler m.m. I år havde vi fået Højskolens bestyrelsesformand Henning Olesen til at holde festtalen, hvor han bl.a. kom ind på hvor vigtig Elevforeningen er som ambassadør for højskolen. Henning Olesen holdt en særdeles flot festtale, som vi i Elevfor-

eningen er meget glade for. Efter festtalen var der pokaloverrækkelse til årgangsjubilarene, som denne gang var:

- **5 år:** Persy Hansen, Claus Krogh og Jørgen Nielsen.
- **10 år:** Edmond Sørensen og Ejvind Pedersen.
- **15 år:** Bente Toft, Jørn M. Nielsen, Lone Larsen og Hanne Hansen.
- **20 år:** Torben Dahl og Jens Benfelt.
- **25 år:** John Christensen.
- **35 år:** Eva Christensen.

Desuden havde flere af højskolens lærere jubilæum:

- **10 år:** Poul Erik Fink
- **15 år:** Inger Høy og Anna Marie Buur
- **20 år:** Richard la Cour

I år havde vi fået Collage fra Viborg til at komme og spille og det klarede de fantastisk godt. De forstod at skabe den rigtige stemning hele aftenen. En måned før elevstævnet havde højskolen ansat en ny køkkenleder, Frits Kristensen, så vi var meget spændte på, hvordan han skulle klare opgaven med at lave mad til så mange mennesker. Men Frits havde styr på køkkenet, hvilket han og køkkenpersonalet beviste specielt lør-

dag aften ved at servere en pragtfuld festmiddag. Vi havde en pragtfuld lørdag aften.

Søndag var der hjemrejse.

Elevforeningen vil hermed bringe EN STOR TAK til alle på højskolen, samt elevforeningens hjælpere og alle de, der hjalp os med at gøre stævnet muligt.

• Bustur til Schweiz

Den 17.-27. juni arrangerede Elevforeningen en tur til Schweiz, hvor vi var 36 personer afsted. Vi boede på et lille familieejt hotel i en by, der hedder Flüelen og som ligger ca. midt Schweiz. Et meget skønt sted. Herfra drog vi så på ture rundt i det meste af landet, som er utroligt smukt. Vi var et smut i det nordlige Italien. Turen var meget vellykket, lige bortset fra vejret, som godt kunne drille lidt, men alt i alt havde vi 11 skønne dage.

• Flyrejse til Portugal

Den 22.-29. august arrangerede Elevforeningen en tur til Portugal, hvor vi var 32 afsted. I år havde vi arrangeret turen i samarbejde med Ving Rejser. Det var første gang vi rejste med det selskab, men det fungerede særdeles godt. Det vi havde aftalt med dem blev overholdt. Vi havde en fantastisk uge ved Algavekysten. Der blev i fællesskab arrangeret en tur, hvor vi bl.a. var ude at se Europas vestligste punkt. Vi var så heldige at have en guide, der var fastboende i Portugal, så hvad vi fik at vide om landet var ikke småting. Ellers tog folk med på de ture, de nu havde lyst til. Det fungerede fantastisk godt. Hotellet vi boede på var perfekt og meget velegnet for kørestolsbrugere. Vi havde en fantastisk uge i Portugal.

Arrangementer i 1996

• Elevstævne 1996

Elevstævnet vil blive skubbet en måned frem til den 1.-3. november. Grunden til at stævnet er flyttet er Egmont Højskolen i 1996 holder 40

års jubilæum. Det er vigtig, at man er opmærksom på at datoen er flyttet. Sæt hellere kryds i kalenderen med det samme. Til Egmont Højskolens jubilæum håber vi at se rigtig mange af vores medlemmer, for det bliver et jubilæum, der vil blive fejret efter alle kunstens regler.

• **Busrejse**

Det planlægges at busrejsen i 1996 skal gå til Østrig eller Ljubljana i det Nordlige Slovenien. Vi har været begge steder før for år tilbage. Stederne er særdeles spændende og selv om vi har været der, er der stadigvæk en masse vi ikke har set. Hotellerne begge steder fungerer godt. Hanne og Dieter er i gang med at undersøge mulighederne. I foråret 1996 vil der blive udsendt nærmere information om turen til Elevforeningens medlemmer. Turen vil blive arrangeret i slutningen af juni.

• **Vandrehjemstur**

Foreningen planlægger i 1996 at arrangere en vandrehjemstur til Fanø eller Skagen. Turen vil formentlig blive arrangeret i juli - august. Der vil blive udsendt nærmere information til Elevforeningens medlemmer.

• **Flyrejse**

Elevforeningen planlægger igen i 1996 at arrangere en tur til måske Bulgarien eller hvad vi nu kan finde. Turen vil blive arrangeret i august måned og der vil blive udsendt information til Elevforeningens medlemmer angående turen.

• **Elevforeningens rejse- og elevlegat**

Hvis du skulle være interesseret i at søge elevforeningens legat, kan du rekvirere et ansøgningsskema fra Elevforeningens formand, Jens Bork, tlf. 75 73 19 95. Ansøgningen skal være returneret senest den 1 april 1996.

• **Den lille Grønne**

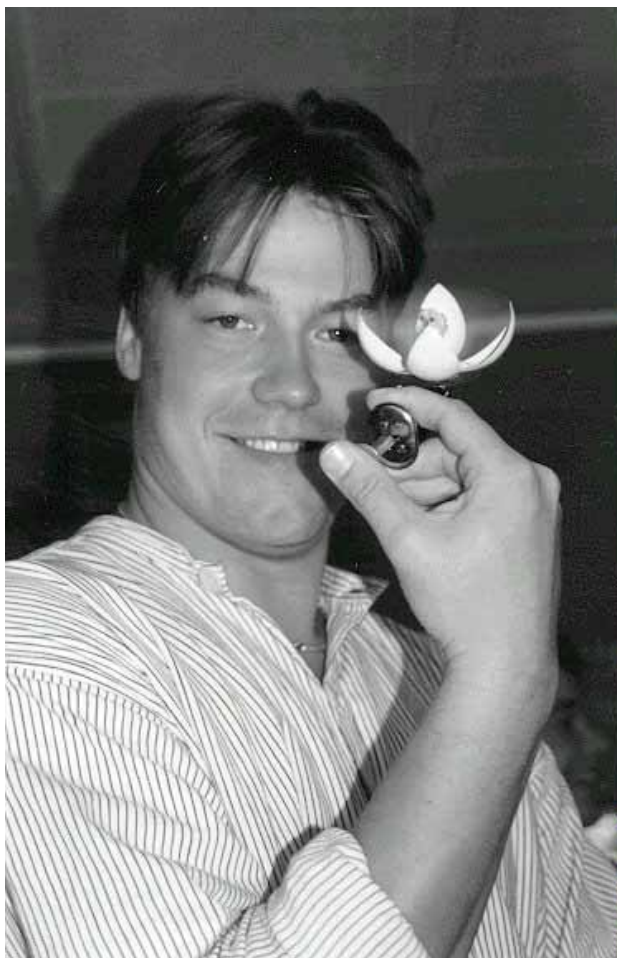
Du opfordres hermed til at sende et eller flere indlæg til Den lille Grønne, der udkommer til juni måned. Så har du en oplevelse fra din hverdag, eller en spændende oplevelse i forbindelse med højskolens 40 års jubi-

læum, så vil vi gerne at du fatter pennen og sender os en hilsen. Du har tiden - vi har bladet, så lad os få et samarbejde i gang. Materiale til Den lille Grønne sendes til Jens Bork, Vestervænget 39, 7323 Give, senest 1. maj 1996

Egmont Højskolens Elevforening ønsker alle foreningens medlemmer, elever, lærere og personale på Egmont Højskolen en rigtig god jul og på gensyn i 1996.

Med venlig hilsen

Jens Bork

Elevforeningens bestyrelse

• Formand (og medlem af højskolens bestyrelse)

Jens Bork

Vestervænget 39, 7323 Give

75 73 19 95

• Øvrige bestyrelsesmedlemmer

Jørn Skov Hansen

Museumsparken 36, 6623 Vorbasse

75 33 34 74

Hanne Hansen

Gl. Aaborgvej 63, 2.th., 8800 Viborg

86 62 68 95

Wilton Jensen

Bakkedraget 8, 7400 Aulum

97 47 15 35

Claus Sønderskov Jensen

A.H. Vingersvej 7, 3.th, 8200 Århus N

86 16 92 74

• Suppleanter

Lone Larsen

Børupvej 209 E, 8310 Tranbjerg

Kim Juul Pedersen

Færøgade 21 st., 9000 Ålborg

• Elevforeningens kontaktperson på skolen

Ole Lauth (forstander)

Egmont Højskolen, Villavej 25, Hou, 8300 Odder

86 55 61 33

Skolens bestyrelse

• Formand

Departementschef Henning Olesen (Vanførefonden)
Laksegade 19, 1063 København K 33 92 59 00

• Øvrige bestyrelse

Områdechef Kaj Vestergaard Nielsen (Vanførefonden)
Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg 86 27 30 44

Undervisningsinspektør Jørgen Hansen (Sahva)
Frederiksholms Kanal 26, 1220 København K 33 92 50 00

Landsformand Karen Madsen (Sahva)
Hans Knudsens Plads 1A, 2100 København Ø 39 29 35 55

Jens Bork (Elevforeningen)
Vestervænget 39, 7323 Give 75 73 19 95

Hanne Hansen (Elevforeningen)
Gl. Aalborgvej 63, II. th., 8800 Viborg 86 62 68 95

Hans Jørgen Møller (DHF)
Hans Knudsens Plads 1A, 2100 København Ø 39 29 35 55

Carsten Friis (DHF)
Sønderkær 42, 7400 Herning 97 11 86 25

• Skolens revisor

Kurt Ravn (BDO ScanRevision)
Markedspladsen 2, 7400 Herning 97 12 33 88

Skolens ansatte

• Forstander

Ole Lauth

• Lærere

Annette Bjerregaard Hansen, Richard la Cour, Lis Hjernøe, Inger Høy, Anna Marie Buur, Bjarne Vestfalen Sørensen, Jytte Bach Sørensen, Karen Tomshøj, Poul Erik Fink, Karin Busk Sørensen, Stevie Kørvell, Lars Sørensen, Morten Søholm, Susan Bertelsen, Hanne Duus, Hans Otto Lunde, Theis Nygaard, Mathilde Jensen, Birgitte Husted.

• Kontor

Lis Duun, Marianne Rasmussen, Anne Nissen, Bente Høeg.

• Pedeller

Gert Jespersen, Jes Madsen, Karsten Hansen.

• Hjemmehjælp / rengøring

Margit Sørensen, Birgit Mikkelsen, Ejvind Mortensen, Anna Hansen, Lis Jespersen, Lis Pedersen, Ida Knudsen, Helle Eriksen, Line Jense, Tina Kørting.

• Køkken

Frits Kristensen, Else Kimose, Kim Nørgaard, Susanne Christiansen, Pia Nielsen, Jonna Pedersen, Susanne Møller, Gitte Mortensen.

Elever i foråret 1995

Helle Ravnsbæk Andersen	Hurup Thy	Steen Asger Larsen	St. Heddinge
Anette Andersen	Højbjerg	Max Ulrich Larsen	Taastrup
Jon Andersen-Hald	Greve	Peter Truels Larsen	Herlev
Kenneth Nordahl Bahn	Vojens	Thomas Lehmann	Hjørring
Claudia Marie Barfod	Stenstrup	Gunnar Lindvig	Otterup
Steen Bonvang	Hedehusene	Henrik Kring Lorentzen	Helsingør
Trine Bøgsted	Hjallerup	Bent Lorenzen	Sydals
Christina Kjær Børglum	Juelsminde	Nanna Liebach Lüneborg	Farum
Ursula Böhlen	Tim	Michael Michelsen	Galten
Bettina Morville Christensen	Vrå	Mette Møller	Børkop
Ditte Bonde Davidsen	Haderslev	Claus T. Nesager-Sunesen	Hjørring
Stig Hjetting Eisner	Virum	Flemming Schou Nielsen	Viby Sj.
Karina Engelbreth	Horsens	Henriette Nielsen	København S
Vivi Krebs Filipsen	Aalborg	Brian Nielsen	Bindslev
Bente Lis Frederiksen	Aalborg	Rasmus Leif Nielsen	Odder
Henrik Gregersen	Vejle	Bettina Deublein Nielsen	Hornsbæk
Ole Frausing Hald	Hammel	Heidi Stolberg Nielsen	Gadstrup
Jakob Hansen	Glostrup	Knud Saugberg Olsen	Bjerringbro
Walther Hansen	Uldum	Krystian Panek	Ulstrup
Jan Holst Hansen	Horsens	Pia Gram Pedersen	Ribe
Peter Harring	Slagelse	Lennart Pedersen	Vissenbjerg
Bo Hemmingsen	Askeby	Ann Anita Hjort Pedersen	Faaborg
Britt Hermansen	Højbjerg	Henning R. Persson	Vrå
Sara Hertz	Espergærde	Jan Rasmussen	Nr. Alslev
Vibeke Holmboe	Struer	Lasse Kryger Rasmussen	Horn Fårvang
Helle Egeberg Husted	Højbjerg	Christiane Reiler	Holbæk
Camilla Troelsen Hølund	Galten	Jørgen Rossen	Aabenraa
Sune Brock Jansen	Mundelstrup	Lars Rulle	Søby
Mette Jelvin	Ålborg SV	Katrin Gröa Sigurdardottir	Island
Niels Aage Jensen	Odense N	Jonas Sjöström	Helsingø
Claus Sønderkov Jensen	Århus N	Jesper Skytte	Struer
Jon Overlade Jensen	Hinnerup	Christian Skytte	Rørvig
Jane Bachmann Jensen	Ulstrup	Mikkel Smidstrup	Hjørring
Torben Brix Jensen	Herning	Kathinka Solheim	Norge
Anja Bundgaard Jensen	Århus V	Susie Stoumann	Løkken
Luis Hernandez Jensen	Roskilde	Martin Svendsen	Aalborg SV
Tina Jepsen	Løsning	Inge Merethe Sørensen	Ålbæk
Martin Botofth Johannesson	Ballerup	Eva Terp-Hansen	Haderslev
Frank Valverde Jul	Kolding	Ole Thomsen	Århus V
Jørn Bo Jørgensen	Køge	Anders P. Vestergaard	Hobro
Ulrik Kjær	Spentrup	Helle Vigen	Skanderborg
Per Klyver	Kolding	Johan Væver	Rødovre
Jan Erik Knudsen	Videbæk	Neil Armstrong Walker	Roslev
Martin Daniel A. Knudsen	Farum	Henriette Winther	Roslev
Erik H. Kock	Svendborg	Jimmy Würtz	Skanderborg
Jesper Kragfeldt	Næstved	Aina Ytre-Hauge	Norge
Niels Henrik Kristensen	Viborg	Iben Aakjær	Aalborg

Elever i efteråret 1995

Dan Andersen	Frederiksberg	Dorte Melby Jørgensen	Lynge
Henry Andersen	Odder	Morten Dall Jørgensen	Viborg
Rasmus Andersen	Fakse Ladeplads	Steen Asger Larsen	St. Heddinge
Heidi Munch Andersen	Frederikssund	Helena Sun Lauridsen	Sydals
Peter Møller Andersen	Hejls	Thomas Lehmann	Hellerup
Michael Felix Andersen	Randers	Poul Gunnar B. Leonhard	Kolding
Mette Andersen	Vejle	Allan Bo Madsen	Jyllinge
Annelise Astrup	Nordborg	Gitte Holmgaard Madsen	Skive
Johnny Berg	Horsens	Eibrith Stenbeck Madsen	Hinnerup
Tina Bertram	Solbjerg	Søren Peter Melin	Ebeltoft
Kurt Pedersen Buhl	Odder	Irene Marie Mikkelsen	Åbyhøj
Trine Bøgsted	Hjallerup	Mette Møller	Børkop
Gitte Christensen	Herlufsmagle	Mette Nielsen	Herning
Lars Christensen	Hjørring	Henrik Lundgren Nielsen	Grevinge
Michael H. Christensen	Tranbjerg	Frank Nielsen	Ålborg
Lisa Vester Christensen	Søborg	Brian Nielsen	Langå
Elise Clausen	Aabenraa	Troels Erik Nielsen	Svendborg
Christina Davidsen	Brønshøj	Lene Nielsen	Ribe
Kit Egelund	Fakse	Wicky Nielsen	Esbjerg V
Doan Christian Fischer-Larsen	Ølstykke	Jeanette Veje Nielsen	Grenå
Christina Flems	Vanløse	Leif Nielsen	Odder
Christina Holm Frederiksen	Tørring	Tonny Nielsen	Odder
Niels Gjødvad	Skanderborg	Bettina Deublein Nielsen	Hornbæk
Lars Henning Gottschalk	Schleswig	Lykke Irene Kjær Nilsen	Højbjerg
Conny Hansen	Bramming	Michael Rugtved Olesen	Dybvad
Jakob Hansen	Glostrup	Zenia Olsen	Nyborg
Peter Hansen	Frederikssund	Jørgen Kim Olsen	Gentofte
Per Nagel Hansen	Vejle	Jane Bach Overgård	Viborg
Jonny Th. Hansen	Odder	Kamilla Ovesen	Balle
Karina Hansen	Harlev J	Linda Paulsen	Gråsten
Karen Skjødt Hansen	Glesborg	Britta Pedersen	Vejle
Bjarne Hansen	Bramming	Rikke Pedersen	Ho Blåvand
Line Hansen	Lyngby	Durita Tørslev Pedersen	Færoerne
Erika Hansen	Sønderborg	Pia Gram Pedersen	Ribe
Helene Randløv Hansson	Hørsholm	Lene Møller Pedersen	Vildbjerg
Grethe Hertzner	Korsør	Gitte Petersen	Brønshøj
Mikkel Hummelgaard	København N	Henning Lyngby Petersen	Odder
Flemming Jacobsen	Samsø	Magnus Petersen	Odder
René Jacobsen	Store Fuglede	Tine Petersen	Sønderborg
Jane Jakobsen	Svenstrup	Pórdur Pétursson	Island
Tine Randi Jakobsen	Nyborg	Palle Poulsen	Brørup
Niels Peter Jakobsen	Kalundborg	Jan Rasmussen	Nr. Alslev
Sofie Jans	Randers	Lasse Rasmussen	Horn Fårvang
Jørgen Bruno Jensen	Brønderslev	Hanne Rossmeisl	Grindsted
Thomas Golding Jensen	Pandrup	Jesper Roveen	Herning
Eva Jensen	Grindsted	Johannes Graungaard.Somogyi	Frederiksberg
Mariane Jensen	Bording	Susie Stoumann	Brønderslev
Rasmus Overgaard Jensen	Roslev	Inge Merete Sørensen	Ålbæk
Jane Bachmann Jensen	Ulstrup	Jens Sørensen	Spøttrup
Jon Overlade Jensen	Hinnerup	Jesper Sørensen	Helsingø
Lone Jensen	Dybvad	Stine Thybo Thomsen	Århus N
Luis Hernandez Jensen	Roskilde	Lene Tofte	Esbjerg
Michael Jensen	Fakse	Türkan Uslu	Samsø
Bjarne Johansen	Rudkøbing	Neil Walker	?
Frank Valverde Jul	Kolding	Karsten Øjenholt	Galten
Peter Jørgensen	Soro		

